

ÉLETTÜNK

XLIX. évf. 4. szám (49. Jg. Nr. 4.)

Az európai magyar katolikusok lapja

2017. április

JÉZUS AZ ÚR!

Ferenc pápa 2016. húsvétvasárnap délben a Szent Péter bazilika központi loggiájáról köszöntötte a híveket és tartotta meg a Városnak és az egész földkerekségnek szóló Urbi et Orbi üzenetét. Dicsérjétek az Urat, mert jó: mert irgalmassága örökkévaló (Zsolt 135,1). Kedves Testvéreim, boldog húsvétot! – kezdte beszédét a pápa. Jézus Krisztus, az Atya irgalmasságának a megtestesülése, szeretetből halt meg a kereszten és szeretetből támadt fel. Ezért ma így kiáltunk: Jézus az Úr! Feltámadása teljességgel megvalósítja a zsolttár próféciaját: Isten irgalmassága örökkévaló, szeretete mindörökké megmarad, soha nem hal meg. Teljesen bízhatunk Benne, és hálát adunk neki, mert leszállt értünk a feneketlen mélységekbe.

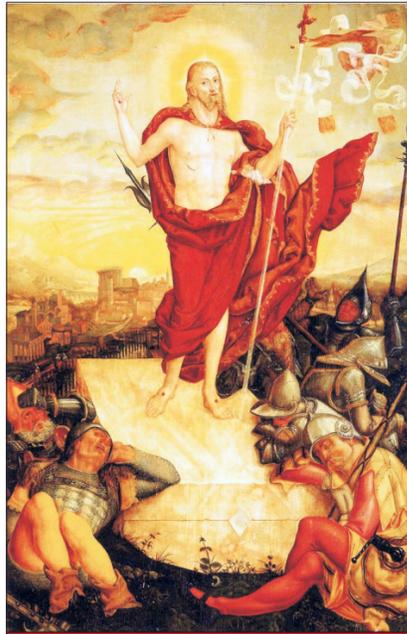
Az emberiség lelki és erkölcsi örvényeivel, a szívekben feltárul, gyűlöletet és halált előidéző ürességekkel szemközt csakis a végtelen irgalom nyújthat nekünk üdvöt. Csakis Isten képes betölteni szeretetével ezeket az ürességeket, ezeket a mélységeket, és lehetővé tenni számunkra, hogy ne süllyedjünk alá, hanem együtt folytassuk utunkat a szabadság és az élet Földje felé.

Húsvét örömteli híradása ez: Jézus, akit kereszte feszítettek, nincsen itt, feltámadt (vö. Mt 28,5–6) – folytatta a pápa. Ez nyújtja nekünk azt a vigasztaló bizonyosságot, hogy a halál szakadéka fölött áthaladtunk, és ezzel a mélységgel együtt legyőztetett a gyász, a siralom és a fájdalom (vö. Jel 21,4). Az Úr, aki elszenvedte a tanítványaitól való elhagyatást, az igazságtalan ítélet súlyát, a becstelen halál gyalázatát, most halhatatlan életének részeseivé tesz bennünket, s nekünk ajándékozta gyöngéd, az éhezőkkel és szomjazókkal, a vándorlókkel és a bebörtönzöttekkel, a perifériára szorultakkal és az eldobottakkal, visszaélések és az erőszak áldozataival együttérző tekintetét. A világ tele van olyan emberekkel, akik testben és lélekben szenvednek, miközben az újságok mindennapos krónikái borzalmas bűntettek híradásaival telnek meg, amelyeket nem ritkán a családi ház falai között követnek el. Ugyanígy telve vannak az újságok a nagy kiterjedésű fegyveres konfliktusokkal – emelte ki a pápa. (...)

A húsvéti szentmise végén az Urbi et Orbi üzenet után Ferenc pápa köszöntéssel fordult a jelenlévőkhoz: Kedves Testvéreim és Nővéreim! Szeretném megújítani húsvéti jókívánságaimat mindnyájatok számára, akik Rómából és különféle országokból jöttetek ide, és azoknak is, akik a televízió, rádió és egyéb kommunikációs eszközökön kapcsolódtok hozzánk. Visszhangozzék a szívetekben, családjaitokban és közösségeitekben a Feltámadás híre, amit az élő Jézus jelenlétének a meleg fénye kísér: egy olyan jelenlét, mely megvilágosít, megerősít, megbocsát és derűt hoz... Krisztus legyőzte a rosszat a gyökereiben: az Üdvösség kapuja, mely azért nyílt meg, hogy mindnyájan irgalomra találjunk.

Vigyétek el mindenkinek a Feltámadt Krisztus örömét! (...)

(Vatikáni Rádió)

KRISZTUS FELTÁMADÁSA
Lucas Cranach festménye (1558)

DSIDA JENŐ Húsvétvárás

Húsvét, húsvét! a kábult emberek harsogva mennek templomi zászlókkal tüzes-piros nagyszombat alkonyán. Templomokból kibúg az orgona, a világ ujjong, kongnak a harangok és körmenetre siet az anyám.

Szobám sötétedik, nehéz a szívem s azt gondolom: be jó is lenne már, ha nem gunnyadnék többé pörlekedve, szívemnek sánta lába gyógyogulna s tüzes-piros nagyszombat alkonyán mehetnék egyszer én is körmenetre.

Sok éve egyszer mentem az uccákon. Szememből lassan könny hullott az útra, könnycsepp és bánat, hervadás, halál – Sok esztendő könnyek száraz nyomában az életrékelt nagyszombati Krisztus kicsi szobámba vajjon etalál?

Benyit az ajtón, fénylő lesz az arca, lelkem fala sugárzón hirdeti, hogy megbékültünk, nincsen haragunk... Künt körmenet lesz, kongnak a harangok, de mi Krisztussal, a drága Krisztussal nagyszombat este ketten maradunk.

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ Húsvét

Már kék selyembe pompázik az égbolt, tócsákba fürdenek alant a fák, a földön itt-ott van csak még fehér folt, a légen édes szellő szárnyal át.

Pöttön fiúcskák nagyhasú üvegbe viszik a zavaros szagos vizet, a lány piros tojást tesz el merengve, a boltokat emberraj tölti meg.

S míg zúg a kedv s a vig kacaj kitör, megrészegül az illaton a föld, s tavasz-ruhát kéjes mámorban ölt – kelet felől egy sírnak mélyiből, elrúgva a követ, fényes sebekkel száll, száll magasba, föl az isten-ember.

FÖLTÁMADT KRISZTUS! VALÓBAN FÖLTÁMADT!

Írta: Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita

Ha Krisztus nem támadt föl, hiábavaló a mi igehirdetésünk és hiábavaló a ti hitetek. Ha Krisztus nem támadt föl, hiába írok szépeket az újságban, körlevélben, hiába fonok szóvirágokat, ébresztek megható gondolatokat a szentbeszédben. Hiába minden testi-lelki buzdítás! Hiába minden emberi erőfeszítés, akár a földre, akár az Égre irányuljon az. Számptalan szép emberi törekvés igyekszik szebbé, vagy legalább elviselhetően élhetővé tenni e földi világunkat. Igaz és nemes emberi erőfeszítésekkel próbálják föl számolni az erkölcsi romlást, a társadalmi igazságtalanságokat. Ám minden hiábavaló erőlködés marad, ha Krisztus még mindig a sírban van, ha csak egy halott Tanítóra emlékezünk. A legelszántabb aszkézissal törekedjék bárki eljutni a mennyországba, egész életen át tartó irgalmassági cselekedetekkel, karitatív szolgálatokkal akarja bár fölépíteni saját üdvösségét, ha nem az élő Krisztus élteti, egész életműve származásos és üres erőlködés marad csupán.

Teréz anya hiába szedi össze a haladoklókat, Csaba testvér hiába gyűjti hajlék alá az otthontalan gyermekeket. Ha nem Krisztus él közöttük, akkor e tiszteltreméltó cselekedetek magukban maradnak. Ha Krisztus nem támadt föl, akkor az élet nem győzte le a halált, s egyszer minden az enyészeté lesz. Ezek a tettek is elenyésznek, eredményük a semmibe hull, ha nem az élő Krisztus élteti őket, ha nem a halottaiból föltámadt és legyőzhetetlen Szeretetet hirdetik. Pedig látjuk, hogy ezek az apró gesztusok világméretű tettekbe növekedtek. Teréz anya elkötelezett követőinek száma nőttön-nő, Csaba testvér körül már nemcsak a gyermekek száma növekszik, de az otthonok száma is, melyek befogadják őket. Mi egyéb éltetheti ezeket a rendhát-

zakat, otthonokat, ha nem a kimeríthetetlen, végtelen szeretet?

Krisztus föltámadásával a Szeretet vált legyőzhetetlenné. A földi szeretet véges, az emberi szeretet kevés. Persze, csak az tudja ezt, aki már eljutott annak határáig. Csak az érti meg ezeket a szavakat, aki a maga részéről már minden tőle telhetőt megtett azért, hogy embertársait szolgálja, a körülötte élőket segítse. Aki csak olykor-olykor, néha fölbukkanó megindult pillanatában vet néhány forintot a rászorulóknak, tesz valamicske aprót a perselybe, küld bizonyos összeget – ha másért nem, lelkiismerete megnyugtató végett – valamelyik jótékonyági szervezetnek, az nem ismeri ezt a fájdalmat, hogy „kevés vagyok szeretni, nincs elég erőm segíteni”.

Nem véletlen, hogy az Istentől távol élő ember is akkor fedezi föl, hogy mégis rászorul a Teremtőre, amikor megtapasztalja saját erejének végeességét. Amikor betegség dönti le a lábáról, kibírhatalan fájdalom éri, vagy megéri a halál lehetete. Ilyenkor meginog a talaj a lába alatt, hirtelen átrendeződik sok minden az életében. Az addig oly fontosnak tűnő dolgok jelentéktelenné válnak, egészen mások emelkednek a helyükbe. Többnyire fölkészületlenül talál bennünket egy-egy ilyen helyzet, és egyszeriben elbizonytalanodunk. Keressük a fogódzót, hová kapaszkodhatnánk. Milyen meglepő, több mint elgondolkodtató, szívesen mondanám így: roppant tanulságos, hogy ilyen helyzetekben az ember hirtelen tudja, hogy hová forduljon. Nem érdekes? Aligha kiált ilyenkor az ember valamely párt-hoz, bármilyen elkötelezett híve legyen is. Aligha jut eszébe e megrendítő pillanatban, hogy valamely segítség-szervezethez, vagy egyéb helyi, esetleg világszervezethez forduljon segítségéért.

(Folytatás a 2. oldalon)

LÁSZLÓBAN LETT KERESZTÉNNYÉ...

Győrben megnyílt a Szent László-év

A győri Nagyboldogasszony-székesegyházban február 17-én Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke ünnepi szentmisét mutatott be a Szent László-év megnyitása alkalmából. A győri püspökség – Győr városával együttműködve – a „Lászlóban lett kereszténnyé és szentté...” mottóval hirdette meg a jubileumi évet.

„Szentmisében nyitjuk meg az egész éven át tartó ünnepi folyamatot, mely alkalom arra, hogy Szent László király közbenjárását kérjük Egyházunk, köz- és társadalmi életünk megújítására azon értékek jegyében, melyek Szent László egész uralkodását áthatották” – köszöntötte Veres András megyéspüspök, az MKPK elnöke a székesegyházban megjelent ünneplő sokaságot.

„Imádkozzunk, hogy ma és az egész jubileumi esztendő folyamán szent királyunk emléke minél több embert lelkesítsen, hogy legyen nemzetének, Egyháznak hűséges gyermeke” – kérte a hívek imáját Veres András püspök.

„A Krisztus-követés életre szóló feladat, amit a mindennapokban kell megvalósítanunk. Küzdelemmel jár,

önfegyelmet és sok-sok bátor döntést igényel.”

(Folytatás a 3. oldalon)

A Szent László-herma Győrben

HITÜNK KÉRDÉSEI

A keresztény hit védelmezői (2.)

A kereszténység második századában az apologéták között legjelentősebb Szent Jusztinosz, aki 165-ben lett vértanú. Minden későbbi egyházatya az ő tanítványa. Jusztinosz a II. század elején, 100 körül született a samariai Szichemben, a mai Nablusban. Szülei görög származású pogányok voltak. A művelt Jusztinosz a pogány bölcséleti iskolákban hiába kereste az igazságot; a kereszténységben találta meg – szavaival élve – „az egyedül megbízható és igaz filozófiát”. Megtérése után fáradszóról tanított és írt a vallás védelmében. Két Apológiája és a Dialógus a zsidó Trifonnal című párbeszéde maradt fenn.

Jusztinosz Platónért értékelte a legjobbra a filozófusok közül, mert számos tétele közel áll a keresztény felfogáshoz, de tudatában volt a platóni elgondolások és a keresztény tanítás közötti különbségeknek is.

Jusztinoszt legfőképpen a Szentháromság gondolata foglalkoztatta. Ennek a tannak a terminológiája, szóhasználatát még nem volt kifejlesztve az ő korában. El kellett kerülnie a látszatot, mintha több istent vallana. Vagy feladná az egyistenhitet. Az ősi liturgikus doxológiák úgy szóltak: „Dicsőség az Atyának a Fiú által a Szentlélekben.” Csak a IV. században került egymás mellé a három isteni személy: „Dicsőség az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek.” A Szentlélekről a próféta inspiráció kapcsán szól az apologéta. Egy helyen foglalkozik egy eksztázisban jövendőlvándorprófétával. Ezzel kapcsolatban a próféta természetéről is beszél, de a próféták Jusztinosznál elsősorban az ószövetségi prófétákat jelentik: A Szentlélek működött Ábrahám fiaiban, az apostolokban, Krisztusban, és működik a kereszténységben. Leglényegesebb tevékenysége azonban az – mondja –, hogy a próféták által sok mindent előre megmondott Jézusról. Jusztinosz különbséget tesz az Atya és az Ige között az imádás rendjében, ugyanúgy különbséget tesz az Ige és a Szentlélek között. Apológiáiban háromszor is idéz szentháromsági formulákat, egy helyen pl. azt mondja: „a keresztények harmadik helyen tisztelik a Szentleket”.

Jusztinosz angyaltanának forrásai az Ószövetségi zsidó írárok. Az angyalok közül azok, akik Istenhez hűségesek maradtak, Krisztushoz tartoznak, vele lesznek az ítéletkor is. A rossz angyalok azonosak az evangéliumellenes erővel, a démonokkal, akik Jusztinosz szerint a pogányság démonaival azonosak. Szellemi lényeknek tartotta az angyalokat, de valamilyen, az emberekénél finomabb testet tulajdonított nekik. A jó angyalok teste finomabb, éteribb, levegő-test. A rossz angyalok fejedelme pedig a Sátán. A Sátán sorsa a kárhozat, de csak a végső időben kerül az örök tűzre, a gonoszokkal együtt, mindaddig a földön tartózk-

dik, az emberek félrevezetésére törekszik. Legfőbb célja az Evangélium terjedésének akadályozása.

Az emberi természetre vonatkozó nézetei közül a leglényegesebb a lélek természetéről és az akaratszabadságról vallott felfogása. Tanítása szerint Isten anyagi elemekből alkotja az embert, de személyiségének középpontjává a lelket tette meg. A lélek halhatatlanságát isteni adománynak tartotta.

Jusztinosz védelmébe vette az ember akaratszabadságát mind a filozófusok fatalizmusával, mind a gnosztikus determinizmusával szemben. A rossz választásért az emberi akaratot terheli a felelősség. Megismétli Platón szavait: A szegény azé, aki választ, Istent azonban nem lehet vádolni. Az ember szabadságát nem lehet pusztán képzelődésnek minősíteni. A szabadságot bizonyítja, hogy valaki jóból rosszá, rosszból jóvá válhat. A bűnt és a halált az első ember bűnéből származtatja. A bűn következtében Ádám a Sátán befolyása alá került, de akaratszabadságát nem veszítette el.

Az Ige megtestesülésének az a jelentősége, hogy a világot teremtő, irányító, üdvözítő isteni Ige mindenki számára megközelíthetővé vált. Jusztinosz foglalkozik azon ószövetségi szentírási helyekkel, melyek a megtestesülésre vonatkoztathatók. A Szűztől való születés már Jusztinosz korában vitatéma volt. Jézus Szűztől való születését a próféták előre megmondták. A Szentlélektől való fogadás, a Szűztől való születés azért fontos az apologéta számára, mert ez Jézus istenségének bizonyítéka.

Jézust igaz Istennek és valóságos embernek hitte Jusztinosz. A zsidók kétségbe vonták a Messiás istenségét, velük vitatkozva Jézus istenségét bizonyítja. A pogányoknak jobban kidomborítja Jézus valóságos emberségét.

Az üdvösség minden ember számára a Jézus halálában való részesedés. Jézus halála és feltámadása a démonok fölötti győzelmet jelenti, ugyanakkor egy új emberiség kezdetét. Foglalkoztatta Krisztus tanításának üdvözítő ereje és a

tanító Jézus alakja. Jusztinosz maga is a tanításon keresztül ismerte meg Krisztust, ő maga is tanító volt; másrészt Jézust tanítóként lehetett legsikeresebben hirdetni a pogányok számára.

Jusztinosz tudta, hogy Krisztus tanítása nem egyszerűsíthető csupán értelmi belátásokra, erkölcsi elkötelezettséget is kíván a tanítványoktól. Ahogyan Krisztus szavai és tettei összhangban voltak, úgy a tanítványok szavainak és tetteinek is összhangban kell lenniük. Ahogyan Krisztus eljövetele, halála, feltámadása megtörte a démonok hatalmát, úgy a krisztusi tanítás is véget vet a démoni befolyásnak az egyén életében. Az apologéta tudta, hogy pusztán értelmi belátás még nem szabadítja meg az embert a gonosz hatalmak uralmától. A gonosz hatalmak nem elvont lényeket jelentenek, hanem nagyon is konkrét valóságot, a pogány bálványimádást. A keresztény krisztusi tanítás ezért sokkal kézzelfoghatóbb, mint bármely más tan, mert az élet alakítását követeli. Jézus tanítása vallási, erkölcsi tanítás volt. A tanító Krisztus több, mint pusztán példakép Jusztinosznál.

A keresztény teológia történetében Jusztinosz foglalkozik elsőként a kenyér és bor Krisztus testévé és vérévé való változásával az Eukarisztiában. Az eukarisztikus színek átváltoztatását Jusztinosz az isteni Ige teremtő erejére vezeti vissza.

A görög filozófia pozitív értékelését lehetővé tette, hogy a filozófia sok nézete egyezett a keresztény tanítással. A hasonlóságokból, egyeztetésekből arra lehetett következtetni, hogy minden igazságnak Isten a forrása. Ez nem jelenti azt, hogy a kinyilatkoztatás igazságai és a filozófia igazságai egyenrangúak lennének. A filozófusok észigazságai mindig részigazságok maradnak. A természetes úton nyerhető istenismeretnek Szent Pál is jelentőséget tulajdonított a Római levél 1–2. fejezeteiben. Az apostol a mindenkibe beleültetett lelkiismeret szavára vezette vissza a pogányok erkölcsi felelősségét. Jusztinosz arra következtet, hogy mindenkiben a magasabb rendű bölcsesség működik, amennyiben helyesen gondolkodik és cselekszik. A magvetőről szóló példabeszédet így értelmezte az apologéta. A kinyilatkoztatás tehát nem zárja ki, nem teszi fölöslegessé a világi tudományokat. De a tudomány sem mondhat ellent a kinyilatkoztatott tanításnak. Ez Szent Jusztinosz tanítása. Mi úgy fogalmazzuk meg manapság Jusztinosz tanítását, hogy a tudomány és a hit között nincs ellentét. Mindebből láthatjuk, hogy Jusztinosznak ugyanazok voltak a problémái, mint a mi korunkban.

Gaál Jenő SVD

IMASZÁNDÉKOK

Áprilisra

A fiatalokért, hogy képesek legyenek a saját meghívásukra nagylelkű választ adni, komolyan elgondolva annak lehetőségét is, hogy az Úrnak szenteljék magukat a papságban vagy a szerzetesi életben.

Isten minden egyes embert személyesen, név szerint ismer, és mindegyikünket arra hív, hogy szeressük Istent és embertársainkat. Sőt, ezt a meghívást még részletesebben is közli velünk. Kalkuttai Szent Teréz anyja szerette mondogatni: „Isten mindenkit személyesen arra hív, hogy valami szepet csináljon életéből”. Ezt a hívást egyrészt körülményeink, vagyis tapasztalataink, embertársaink kéresei, élénk táruuló feladatok és lehetőségek, egyes személyekkel való találkozások stb. közvetítik, másrészt pedig az a halk, de kitartóan jelentkező belső hang mindegyikünk szíve mélyén, mellyel Isten vezetgeti életünket. Főképpen fiatal korunkban nagyon fontos, hogy ezt a hívást meghalljuk, megkülönböztessük más, lármásabb, hamis hívásoktól és visszhangozzunk rá. Sajnos, bizony ezt a ráfigyelmet a fiatalok sokszor elmulasztják, annyira elfoglalják őket a különböző ösztönök, ösztönzések, szenvedélyek, csábítások és a mai társadalom kakofóniája. Ilyen esetekben néha csak élete vége felé ébred rá az ember, hogy életében sem azt nem tette, amire igazán kedve volt, sem azt, ami boldogította, sem pedig azt, amivel másoknak hasznára lehetett volna, hanem csak sodródott az életben. Ezért kéri a Szentatya ebben a hónapban, hogy imádkozzunk ezekért a fiatalokért, hogy helyesen tájolódják be életüket az Isten hullámhosszára.

Minden emberi élet, amelyet azért választottunk, hogy nagyobb legyen a világon a szeretet, isteni hívásra adott válasz. A katolikus keresztények esetében pedig különösen fontos, hogy ha az Isten a papságra vagy a szerzetesi életre hív egyeseket, ezt a hívást meghallják, és örömmel kövessék. Isten népének szüksége van a papok és szerzetesek szolgálatára, akik nélkülözhetetlen feladatokat töltenek be az Egyház és az egész emberi társadalom életében. Ezért olyan fontos, hogy azok, akiket az Isten ilyen életpályára hív, erre felfigyeljenek és nagylelkűen vállalkozzanak erre a szép, de fáradságos szolgálatot megkövetelő életpályára. Minthogy az Egyház számára ilyen szolgálatot vállaló emberek szükségessé, biztosak lehetünk abban, hogy Isten ma is meghív megfelelő számú férfit és nőt, hogy életüket erre szánják.

Néha jelentéktelennek tűnő események lehetnek ilyen hívások beindítói. Szabadjon egy példát mesélni saját életéből. Rokonságunkban sokan gyakorolták katolikus hitüket, de senki közülük nem volt úgynevezett „egyházi személy”, pap vagy apáca. Így nekem még eszembe se jutott, hogy papnak menjek. Történt azonban, hogy egy nap, amikor a vasárnapi misén megáldozva magamhoz vettem Krisztus szent testét, úgy látszik a mise után egy ideig meglátszott arckifejezésemben, hogy fontos dolog volt számomra a szentáldozás. A családunkat meglátogató kedves öreg nagymamám ezt észrevette, és hitelen felém fordulva ezt mondta: „Péterkém, nem akarsz te talán pap lenni?” Minthogy e napig soha még eszem ágában sem volt papnak menni, elnevettem magamat nagymama kérdésén, és aznap, ebéd közben, ezt mondtam a szintén nálunk ebédelő nagyapámnak: „Képzeld, nagyapa, nagyika milyen furcsát mondott ma nekem, azt, hogy nem akarok-e papnak menni. Hogyan is juthatott ilyen dolog nagyika fejébe?” Erre, nagy csodálkozásomra, nagyapám ezt válaszolta:

(Folytatás a 4. oldalán)

FÖLTÁMADT...

(Folytatás az 1. oldalról)

A végső pontokon ezek az emberi kapaszkodók épp olyan erőtlenné válnak, mint amilyenek akkor mi magunk is vagyunk. S nem érdekes, nem fölöttébb elgondolkodtató vagy inkább tanulságos, hogy a végső esetben önkéntelenül is a Végtelenhez fordulunk? Úgy látszik, mindenkinek van erről valami őstapasztalata, függetlenül attól, hogy vallásosnak nevelték-e vagy sem.

Épp, amikor végképp elerőtlenedünk, amikor riasztó és fájó módon megtapasztaljuk, mennyire gyöngék vagyunk, akkor válik elmenek egy pillanat alatt élesé, és e ki tudja, honnan jött éleslátásban döntünk a legbölcsőbbben, tesszük a legjobb lépést, és öntudatlanul – vagy lehet, hogy sokkal mélyebb tudattal, mint addig valaha az életünkben – az igazi segítséghez, Istenhez fordulunk.

Igen, ezek a végső dolgok megtanítanak bennünket túllátni a határokon. S jó esetben egy-egy ilyen határt érintő élmény után meg is marad ez a messzebbre

látás. Képes továbblátni a szemünk előtt ágaskodó hétköznapi dolgok szűk körén. De nemcsak a látásunk tágul, megváltozhat tőle az egész életünk. Aki közvetlen közelről találkozott a halállal, az már nem tud úgy élni, mint annak előtte.

Nem kétséges, hogy éppen ezért akarja mai világunk elzárni tőlünk a halállal találkozás fájó, de nemesítő élményét. Kórházba szállítjuk a haldoklót, és nem állhatunk ott a lélek távozásakor. Temetkezési vállalkozó intéz mindent, s gyakran még a holttestet is eltakarja előlünk, még a temetésen sem láthatjuk meg utójára szerettünket, csak egy kétes tartalmú urnát. Így nem is szembesülhetünk azzal a megrendítő eseménnyel, hogyan fosztotta meg a halál emberi alakunkat az isteni képmásra teremtett szépségétől. Elveszítjük az utolsó búcsú vigasztaló, továbbsegítő, rendkívül fontos pillanatát. Pedig a halál életünk része. Halottaink úgy vannak velünk, ha a haláluk fájdalmas sebe begyógyított formában épül be az életünkbe. Csak így marad meg a szeretetkapcsolat velük, csak így élhet tovább igazán a szeretetünk, ha a halált nem letagadjuk, nem kizárni próbáljuk

(hiábavaló igyekvés!), hanem elfogadjuk, s ezáltal értéket ad az életünknek.

A véges és a Végtelen találkozása szüli meg a fölismerést, hogy Isten a Szeretet. Ezért végtelen, ezért legyőzhetetlen. Amikor a szeretettel találkozunk – még ha annak hiánya formájában is –, akkor Istennel találkozunk. Isten szeretetének fölismerése és befogadása tud csak igazán átalakítani bennünket, életünket, az egész világot. A jó szándék ideig tart, a jócselekedetek elfogynak, az emberi jószág önmagában töredékes, válogató, szegényes, de van végtelen szeretet. Él a legyőzhetetlen Szeretet. Krisztus föltámadásával gyökeresen megváltozott a világ, az életünk, egész valók. Föltámadt Krisztus, és minden tiszta emberi törekvés megtalálja helyét, eléri célját. Föltámadt Krisztus, és értelmet kapott az emberiség minden vesződsége, fájdalma, kínja. Föltámadt Krisztus, és legyőzte a halált, mely addig uralkodott az életen és értelmetlenül tett benne mindent. Föltámadt Krisztus! Valóban föltámadt, és uralkodik az Élet! Végérvényesen győzedelmeskedett a végtelen Szeretet. Hála legyen a Föltámadottnak! □

MINDENKINEK HELYE ÉS KÜLDETÉSE VAN AZ EGYHÁZBAN

Beszélgetés a hetvenéves Cserháti Ferenc püspökkel

A külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott segédpüspökkel hetvenedik születésnapja alkalmából készített interjút adjuk közre.

– *Korán megtalálta a hivatását, 24 évesen elindult a papi pályán. Honnan kapta az indítást erre az útra?*

– Nagy öröm számomra és hálás vagyok a Jóistennek, hogy ezt az életkort megélhettem és mindmáig Őt szolgálhattam. Nagyon is tudatában vagyok annak, hogy honnan indultam: otthoniasan szólva a „Lajbögödör” partjáról, ez egy kis tavacska a szülőfalumban, Túrterebesen. Szatmári vagyok, közelebből túrháti, avagy szamosháti. Szülőfalum hagyományosan vallásos, sváb-magyar közösség. Akik innen származunk, öntudatos, sváb vérbe oltott, becsületes magyar katolikusnak valljuk magunkat. Őseink svábok voltak, gyökereinket soha nem tagadtuk meg, igaz már nagyapáink sem beszéltek németül.

Ebben a szamosháti-túrháti faluban, ahol a gyermekkoromat töltöttem, meghatározó volt az egyházi élet. Emlékszem, amikor a harangszóra özönlöttek az emberek az utcákon, misére mentek, vagy ájtatosságra, fiatalok és felnőttek egyaránt. A plébános, az „esperes úr” jólelkű, szent életű pap volt. A románok nagyon meghurcolták, a nyilvános misézéstől eltiltották. Igazi pap volt, a szentélyben láttuk, ahogyan a káplánnal és a nővérekkel imádkozott, amikor megérkeztünk a templomba. Míse alatt tele torokból zengtük a szép szatmári népi énekeket. Búcsúkor tíz-husz pap is összegyűlt, dicsérték a terebesi híveknél. Azt kell mondjam, hogy gazdag énektárral rendelkezünk, az énekeket kívülről tudtuk, ebbe az is belejárt, hogy az egyik szatmári papunk, Pakocs Károly maga is szép egyházi énekeket költött.

Irgalmas rendi apácák éltek akkor a szülőfalumban, káplánok foglalkoztak a gyerekekkel, a lányokkal, a legényekkel. A déli harangszót a háborút követő időben még magyar idő szerint (a román időszámítástól eltérően) húzták, később ezt megváltoztatták. A hármast határ szélén, szögesdrótok árnyékában nőttem fel, egy valóságos Viharsarokban.

Az Egyház közössége nálunk komolyan vette és a mai napig is komolyan veszi küldetését. Nagyon hálás vagyok ezért a vallásos háttérért, három püspök származott innen tizenhét év alatt, s az elmúlt ötven évben vagy tíz papi hivatás. A '80-as években aztán megindult a kivándorlás Németországba, Kanadába, Magyarországra. Münchenben vagy háromszázan találtak otthonra a szülőfalumból.

Summa summarum a hivatásom szempontjából nagyon meghatározó volt szülőfalum vallásos élete. Testvéreim a kerek évforduló alkalmából most is összefogtak és hazahívtak, hogy a szülőföldemen adjunk hálát a Jóistennek. Ott mindig újraéledek, új erőre kapok. Gyökereim ide kötnek, az anyatejjel itt szívtam magamba annak vallásos lelkiségét, amely mindenható elkísért.

Gyakran emlegetem, hogy a hivatások keletkezéséhez fontos feltétel a családi és az egyházi környezet, akárcsak a növényeknél a biotóp, azaz a megfelelő klíma, talaj, éghajlat.

– *Hány papot szenteltek 1971 fehérvári vasárnapján Gyulafehérváron?*

– Tizenketten voltunk, összetartó baráti, paptestvéri társaság. Olyannyi-

ra, hogy azóta és a nagy távolságok ellenére is minden évben találkozunk, és amikor csak lehetett, magam is részt vettem ezeken az összejöveteleken, bár nagyon messzire szakadtam tőlük. A 46. szentelési évfordulómat most Esztergomban ünnepeljük meg. Büszkén mondhatom, hogy osztálytársaim mind megállták a helyüket, igazi lelkipásztorok. Egyre kevesebben vagyunk persze, de áldozatok árán is ápoljuk a

„Tudom, honnan indultam” (Fotó: Merényi Zita)

konfraternitás, a papi testvériség szellemét: székelőföldiek, váradiai, temesváriak, szatmáriak.

– *Márton Áron volt a szentelő püspöke. Milyenek látták őt?*

– Nyolc szép évet töltöttem Márton Áron közelében: a szatmári Kölcsey Ferenc-középiskolából kerültem a gyulafehérvári kántoriskolába, és innen a teológiára.

Az üldöztetés ideje volt, a püspök házi őrizetben. Átjártunk hozzá órákra a teológiáról: hodegetikát és szociológiát tanított nekünk. Ez utóbbit mások nemigen vállalták. Hozzá eljutottak a külföldi könyvek, kiadványok, németül olvastam. Az órákon csüngtünk a szavain, nagyon fegyelmezettek voltunk, figyeltünk, a leadott anyagot megtanultuk, hiszen nagy szégyen lett volna, ha nem ezt tesszük. Hálás vagyok a Gondviselésnek, hogy ebben az időszakban a ceremonárius magisztere is lehettem; ez azt jelentette, hogy a püspöki miséket készíthettem elő. Az is feladatomból volt, hogy kis szobájában püspöki díszbe felöltöztessenem és átkísérjem a főpapi szentmisére, amelyet a közeli székesegyházban tartott. Emlékszem, amikor a zsinat után egyik alkalommal rá akartam adni a hermelinpalástot, szabadkozott: „Fiam, hagyjuk ezt most már el”. Ő rendszeresen megkapta a zsinati dokumentumokat a diplomáciai csatornákon keresztül. Azokat aztán nekem is átadta, hogy nézzem át, főleg a liturgiával kapcsolatos rendelkezéseket.

– *Később nyugaton folytatta teológiai tanulmányait...*

– Gyerekkoromtól bennem volt a tudásszomj, amelyet az adott körülmények között igyekeztem is kielégíteni. Már elemi iskolában románul, később a középiskolában németül is komolyabban tanultam; Karl May regényeit gót betűs könyvekből eredetiben olvastam.

A gyulafehérvári teológián igazi jó veretes skolasztikus teológiát tanultunk, legtöbbször rövid és tömör (latin) jegyzetkből. Ezt megtanultuk, de a legtöbbben kevésnek találtuk. Később Innsbruckban, Frankfurtban elismerően nyilatkoztak skolasztikus felkészültségemről az idősebb professzorok. A fiatalabak akkor már alig ismerték a skolasztikus teológiát. Inkább a hegeli filozófia alapelvein nevelkedtek, a történelemben és a dolgok folyamatában keresték a valóság megismerését.

(Folytatás a 6. oldalon)

A KOMMUNIZMUS ÁLDOZATAIRA EMLÉKEZTEK A PÁZMÁNEUMBAN

A kommunizmus áldozatainak emléknapján, február 25-én Bécsben a Pázmáneum kápolnájában a vasárnap-előesti szentmisén is értük imádkoztunk, a szentmise után pedig Fehérvári Lilla előadóművésszel, Gorove László állandó diakónussal és Varga János rektorral együtt gyertyagyújtással, versekkel és énekekkel külön megemlékezést is tartottunk a kommunista diktatúra meghurcoltjai, üldözöttei – minden áldozata előtti főhajtásunkként.

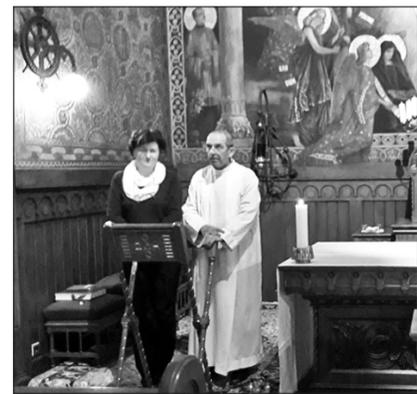
A kommunizmus áldozatainak emléknapja állami emléknap ugyan, de az áldozatok között éppen a papok, az Istenhez és az Egyházhöz hű emberek voltak a legnagyobb számban, ezért illő és méltó ma itt, az istenházában is megállnunk egy pillanatra és rájuk gondolnunk – vezette fel a megemlékezést Varga János, az intézet rektora és a szentmise főcelebránsa, aki az egyetemes könyörgésekben is a mártírok lelki üdvéért fohászzkodott, és azért, hogy népünk soha többé ne éljen elnyomásban.

A szentmise után dr. Gorove László állandó diakónus – aki a szentmisén is szolgált – meggyújtotta az oltár előtti kisasztalon elhelyezett mécseseket, eközben pedig Varga János rektor idézte Balogh József költő *Dörmögő* című versének motóját, miszerint „A megcáfolhatatlan igazság csak a hazugokat dühíti”, majd Kányádi Sándor *Kuplé a vörös villamosról – avagy abroncs nyolc plusz két pótkerékre* című költeményével készített továbbgondolkodásra valamennyiünket: vajon tényleg holtvágányra döcögött-e végül a kopott vörös villamos? E sorok írója Nagy László *Varjú-koszorú* című versét idézte, majd a szekszárdi születésű, Budapesten élő, alkalmazott zeneszerzőként és zenepedagógusként is dolgozó, különböző együttesek tagjaként és szólistaként is színpadokra lépő, az egyházi zenében, a népzeneben és a megzenésített vers műfajában egyaránt jártas énekes, előadóművész, Fehérvári Lilla előadásában a jelenlévők meghallgathatták Bátorfi Zsigmond énekét, amelyben a fejedelem a saját életét és halálát énekelte meg. A következő pillanatokban Varga János rektorral Balogh József *Szétszakítva* című versét olvastuk fel, amely egyszerre fejezi ki népünk diktatúra alatti, illetve jelenlegi, több szempontból érzékelhető szétszakí-

tottságát, és fohászodik Istenhez azokért, akik „tartják a hazát”. Fehérvári Lilla két Mária-éneke – a Zobor-vidéki *Lassan csendülhetek...* és a XVI-XVII. századból való *Mária, Mária* népének – csodálatos folytatása volt az emlékműsornak, amelynek Balogh József *Fohász* című verse méltó befejezése volt: „*Gyarlóságok mindig lesznek, / nézd el nekünk, embereknek. / Megőrizni emberségünk / segíts, Uram, kérve kérünk. / Haragvásunk már ne szítsad, / vigyázd józan álmainkat. / Aki jó még, higgyél annak, / jökből talán többen vannak*” (részlet a versből).

A magyar himnusz eléneklése után aki akart, meggyújthatott maga is egy mécses a kommunizmus áldozatainak emlékére. Még sokáig lobogtak a kis gyertyácskák a Pázmáneum kápolnájában, amely aztán szép lassan elcsendesedett. De falai őrzik a szíveinkből felfakadó ima-, költemény- és énekszavak emlékét, ahogyan mi is őrzük az elmúlt rendszer hitvallói, vértanúi, minden áldozata hősie, bátor magatartásának követendő példáját.

Varga Gabriella
KCSP-ösztöndíjas

Megemlékezés a szentmise után

SOMORJAI ÁDÁM OSB BÚCSÚMISÉJE

A februári hó végi magyar szentmisén búcsúzott el a római magyar katolikus közösségtől Somorjai Ádám. A bencés szerzetes február 26-án mutatta be a szentmisét a Santa Maria del Suffragio-templomban tizenegy pap, köztük Tóth Tamás, a Pápai Magyar Intézet rektora koncelebrálásával.

A szentmise végén Németh László olaszországi magyar főlelkész köszönte meg Somorjai Ádámnak több évtizedes római szolgálatát. Emlékeztetett rá, hogy Ádám atya 1993-ban érkezett Rómába, és 1997-től állt a vatikáni Államtitkárság szolgálatában. Sokszor bemutatta a kedd reggeli magyar szentmisét a Szent Péter-bazilika magyar kápolnájában, kezdeményezője volt a római sétáknak, számtalan konferencián tartott előadást a Római Magyar Akadémián, sok tudományos publikációja jelent meg az Örök Városban töltött éve alatt, szervezője volt a magyar ministránsok részvételének a nemzet-

közi ministránstalálkozásokon, hosszú ideig a pápa „magyar hangja” volt a szerdai kihallgatásokon, és áldozatosan, kitartóan dolgozott közel húsz évig az Államtitkárságon.

A Pannonhalmára hazatérő bencés szerzetesnek sokrétű szolgálata elismeréseként a Szent István Alapítvány bronzplakettjét adta át Szokoly György, a római Szent István Alapítvány kuratóriumának tagja.

A szentmisén jelen volt Habsburg-Lotharingiai Eduárd, Magyarország szent-széki nagykövete is.

Németh László
olaszországi magyar főlelkész

LÁSZLÓBAN...

(Folytatás az 1. oldalról)

László király az első olyan Árpád-házi uralkodó, aki összekapcsolja a közép-európai népeket, hiszen Lengyelországban született, Erdély védőszentje, a zágrábi püspökség alapítója és Nyitrán halt meg. Szent László e népek közösen tisztelt királya és az itt élő nemzetek összetartásának, együttműködésének szimbóluma. Az emlékéven alkalmat adhat, hogy a térség államai a történelmi hagyományokra alapozva hatékony együttműködést alakítsanak ki.

A Szent László-év célja az uralkodó életének és művének széles körű megismertetése, a nevéhez és tevékenységéhez fűződő hagyományok ápolása és továbbadása. A célok között szerepel még a magyar-magyar kapcsolatok erősítése, a határokon átívelő egységes magyar nemzetkép szilárdítása, erős, a Kárpát-medencében domináns magyar állami-ság eszméjének erősítése, valamint a Kárpát-medencében együtt élő népek közötti párbeszéd kiszélesítése.

A tervezett fontosabb helyszínek Győr, Nagyvárad, a felvidéki Debrőd és Nyitra, valamint Zágráb és Krakkó.

(Győri Egyházmegye/MTI)

Gyerekeknek

FÉLELEM NÉLKÜL

Jézus tizenkét kiválasztott tanítványa, az apostolok az Evangélium bátor hirdetőiként élnek az emlékezetünkben. De – mint minden ember – néha ők is féltek.

E hónapban, húsvét közeledtével eszünkbe juthatnak a nagyhét eseményei. Jézust Júdás árulása után elfogták a Getszemáni kertben, majd Kaifás főpap elé hurcolták. Péter apostol követte őket a főpapi palotáig. Az udvaron egy szolgáló megszólította: „Te is a galileai Jézussal voltál”. Péter azonban tagadta: „Nem értem, mit beszélsz!”. Aztán egy másik szolgáló is felismerte: „Ez is a názáreti Jézussal volt”. Péter ekkor is tagadott. Amikor pedig harmadszor is körülfojták és bizonygatták, hogy Jézus tanítványa, Péter átkozódott és esküdjött, hogy nem ismeri. Ekkor megszólalt a kakas – Péternek pedig eszébe jutott Jézus jövendölése: „Mielőtt a kakas szól, háromszor megtagadsz.”

Bizony, a félelem volt az oka a Mester megtagadásának. Hiába volt Péter a „legharciasabb” tanítványa, a Kőszikla, ebben a szorult helyzetben nem tudott felülkerekedni a félelmén. De ismerjük az élettörténetének befejezését: az akkori pogány világ központjában, Rómában hirdette az Evangéliumot, vállalta a ke-

resztényüldözésekkel járó veszélyt, s végül ő is a kereszten halt meg.

Ha nem is a szó szoros értelmében, de mi magunk is kerülhetünk olyan helyzetbe életünk során, mint Péter apostol. Egy olyan iskolában, egy olyan osztályban, ahol csak Te jársz templomba, hittanra, könnyen előfordulhat, hogy az osztálytársak gúnyosan megkérdezik: „Te hiszel Istenben? Minek mész templomba?” Ekkor két válaszlehetőség áll előtted: vagy bátran megvallod hitedet, és büszkén elmondod, hogy „igen, minden vasárnap részt veszek a szentmisén” – ennek következtében persze megeshet, hogy kiközösítenek a társak, csúfolnak, kigúnyolnak. Választhatod a könnyebb utat is (mint Péter apostol nagypénteken), és akkor könnyebben elfogad a nem hívó közönség. Te hogy döntesz?

A választásban segíthet nekünk Szent II. János Pál pápa buzdítása, amelyet székfoglaló beszédében mondott: „Ne féljete!” Lehet, hogy Péterhez hasonlóan egyszer-egyszer rossz irányba indulunk az élet nagy útkereszteződéseiben, de a lényeg, hogy végül félelem nélkül válasszuk az egyetlen jó utat, mely a cél felé visz.

Kovács Péter

Fiataloknak

JÉZUS A SZEKTÁK TANÍTÁSÁBAN (29.)

Amikor Hubbard meg akarta magyarázni, hogy a thetan rendkívüli teremtképessége ellenére földi léte során miért nem uralkodik teremtményein: az anyagon, az energián, a téren és az időn; vagyis vesztette el igazi képességét és saját eredetének tudatát, akkor a sci-fi mágiikus ládájába nyúlt vissza. Azt mesélte, hogy egykor a thetanok boldogan éltek a Helotrobus bolygón. 35 billió évvel ezelőtt azonban Xenn herceg hidrogénbomba segítségével 2 billió thetant hozott a földre, hogy megoldja népesedési problémáját. A thetanokat, milliárd éveket átfogó, egész sávú elektromos töltéssel látta el, hogy rabszolgasorsra kényeszerítse őket. Ezeknek a különböző időkben történt töltéseknek következtében az egész emberi nem megzavarodott. Megmaradt benne az alapdinamika, az alap-hajtóerő: a túlélésre való és mindenben uralkodó törekvés. Hubbard szerint az élet ezeknek a zavaroknak következtében nyolc dinamikában, hajtóerőben nyilvánul meg.

Az operating, a működő thetan tereli az ember életét helyes irányba. Az ember a szellem dinamikájában elnyerheti teljes tudatát és szabadságát. Ennek érdekében fontos, hogy az ember végigjárja a működő thetan legfelsőbb fokáig vezető hidat. A szcientológusok ezért hangsúlyozzák, hogy míg a dianetika a múltban

szerzett sérüléseket gyógyítja, a szcientológiát a szellemi szabadság, az értelem és a képességek növelésére, valamint arra használjuk, hogy az ember beleegyezzen saját halhatatlanságának elnyerésébe. A dianetika és a szcientológia anyaga különbözik egymástól, de az alkalmazásnál vannak meghatározott közös eszközeik, mint például az E-meter és az auditálás alapvető szabályai. Az auditálás tehát folytatódik a clearré válás és a működő thetan teljes eléréséhez vezető híd fokán keresztül.

A tudományok tudományát, a dianetikát, illetve a szcientológiát követő hallgatónak hinnie kell, hogy a még fel nem tárt szakaszokból álló híd elvezeti a halhatatlansághoz.

Tehát mindezek után újra tegyük fel a kérdést. Mi a Szcientológia Egyháza: vallás vagy talán szellemmágia? Nevében ott áll az „egyház” szó. Igaz-e, hogy a szabadulást a szekták hozzák? Egy előző részben megírtam, hogy egyháznak csak keresztény közösséget nevezhetünk. Az Egyházak Világtanácsa szerint is csak azokat a vallási közösségeket nevezhetjük egyháznak, amelyek vallják a kereszténységnek a háromságos egy Istenre és a megváltás útjára vonatkozó alapvető hittételeit. A szcientológia ezekről említést sem tesz.

János atya Londonból

IMASZÁNDÉKOK

(Folytatás a 2. oldalról)

„Nem is olyan rossz foglalkozás a paposkodás.” Tudni kell, hogy nagyapa sohasem járt misére. Mondásakor talán valami püspökre gondolhatott, akik az akkori Magyarországon jómódban éltek és köztiszteltben álltak. Fogalmam sincs, hogy miért mondta ezt nagyapa, de nekem e mondás szöveget ütött a fejembe: Ekkor gondoltam először életemben arra, hogy egyáltalán elgondolható számomra életpályaként a papi szolgálat. Nagyapámmal többet sohasem beszéltem erről a lehetőségről, de ettől kezdve ott volt leltem mélyén a jó Isten horga, amellyel folyamatosan erre az életre

vonzott engem. Most, életem vége felé, csak hálával tudok gondolni nagymamára és nagyapára, akik tudtukon kívül, így elültették bennem a papi hivatás magját.

Később persze sok élmény, tapasztalat, beszélgetés és imádkozás nyomán ez a mag kicsírázott, és most már, jezsuita papságban töltött életem alkonyán csak azt mondhatom, hogy „hála legyen Istennek az ő ingyenes, nagy adományáért.”

Persze annyiféle az isteni hívás, ahány ember él e világon. Mindegyikünket arra hívja Isten, hogy „valami szépet csináljon életéből”. Imádkozunk e hónapban azért, hogy a mai fiatalok, ki-ki meghallja Isten hívó szavát, és olyan életet válasszon, amely szép virágként kinyílik e világban és a másvilágon is.

Nemeshegyi Péter SJ

„APAANYAGYEREKEK”

Kezdeményezés a család védelmében

Az Európai Uniónak mihamarabb szüksége van a házasság és a család egyértelmű definíciójára – vallja az Emberi Méltóság Központ, és ezért elindította az AnyaApaGyerekek (MumDadandKids) elnevezésű európai polgári kezdeményezést, amelyhez mind a 28 EU tagállam állampolgára csatlakozhat a 211/2011 uniós rendelet alapján. Frivaldszky Edittel, a kezdeményezés magyar koordinátorával, az Emberi Méltóság Központ igazgatójával beszélgettünk.

– *Meséljen egy kicsit a kezdeményezéséről. Miért jött létre?*

– A házasság egy férfi és egy nő szövetsége és a család alapja a házasság vagy a leszármazás. Ez a kulcs hazánk és Európa jövőjéhez, és ez az üzenete Brüsszel felé az AnyaApaGyerekek európai polgári kezdeményezésnek. A házasságot és a családot érintő kérdések meghatározzák mindennapi életünket és kapcsolatainkat, és fontosak nemcsak egyéni, de közösségi szempontból is. Véleményünknek végre nemcsak a szűkebb családi vagy baráti körben adhatunk hangot, hanem lehetőségünk van a döntéshozók felé hivatalosan is jelezni. Bár hazánkban alaptörvény védi a házasság intézményét, mint férfi és nő életközösségét, számos európai országban ez nincs így. Célunk, hogy az uniós jogszabályokban ne használják a házasság és a család olyan megfogalmazását, amely szembemegy a tagállamokban elfogadott értelmezéssel. Ha a kezdeményezés célba ér – ehhez 1 millió uniós állampolgár aláírására van szükség – akkor az uniós döntéshozók megvitatják a javaslatot, és reményeink szerint tiszteletben tartva a különböző országok kultúráját, így értelmezik a közös döntésekben a házasságot és a családot.

– *Magyarországon Ön az elnöke és hivatalos képviselője a kezdeményezésnek. Hogyan látja nemzetünk családügyi helyzetét Európában?*

– Magyarországon szerencsések vagyunk, mert mind az emberek, mind a jelenlegi döntéshozók látják a családi kapcsolatok szerepét a társadalom számára. Hazánkra úgy tekintenek sokan Európában, mint arra az országra, amely magában hordozza a kulcsot Európa jövőjéhez: az értékrendünkkel, a házasságról és családról alkotott képünkkel jövőt teremtünk a következő generációk számára. A legtöbb európai

A kezdeményezés koordinátora

országban nem foglalkoznak külön családugygyel. Pedig a család a társadalom alapja, ha meggyengül, a társadalom rendül meg.

– *Milyen módon lehet az AnyaApaGyerekek kezdeményezés mellé állni?*

– A kezdeményezés április 3-ig írható alá a www.anyaapagyerekek.hu oldalon vagy az onnan letölthető papír alapú íveken. Sokan továbbküldik a linket az ismerősi, baráti, családi listákra, hogy mások is csatlakozhassanak, hiszen közös ügyről van szó, amihez már Európa minden országából csatlakoztak több mint 600 ezren.

– *2013-ban tevékenységeiért a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjével tüntették ki. Három gyermek édesanyjaként, mit üzen a családalapítás előtt álló fiataloknak?*

– Azt, hogy ne féljenek! Amikor fiatalabb voltam, én is bizonytalan voltam a jövőt illetően: hol fogunk élni, miből tartjuk fenn magunkat, lesz-e munkánk. Most már látom, hogy a gyermekek érkezése nem olyan hatalmas feladat, mint amilyennek sokszor beállítják. Minden felmerülő nehézség megoldódik a maga idejében. A családdal járó lemondások pedig kifizetődnek, nem beszélve arról a lelket melengető érzésről, amit csak a szülő-gyermek kapcsolatban élhetünk meg.

Lonkay Márta

DON BOSCO HÁZ MÜNCHENBEN

Néhány nappal Don Bosco ünnepe után, február 5-én a szaléziák Münchenben felavatták a Casa Don Boscót, egy házat, amelyet a gyermekek igényei szerint újítottak fel.

A szaléziáknak az a szándéka, hogy segítséggel és kreativitással, tapasztalattal és tanulással támogassák a gyermekeket a csecsemőkori első évétől kezdve egészen az általános iskolás kor végéig.

„Jó látni, hogy egy ötlet, sok év tervezés és fejlesztés után végre megvalósul, és most van egy központunk a gyermekek, tizenévesek és a fiatal felnőttek számára, amely megegyezik Don Bosco elgondolásával” – kommentálta lelkesen Stefan Stöhr atya, a müncheni szaléziák igazgatója a megnyitás alkalmából.

(Szaléziák.hu)

MENETELÉS AZ ÉLETÉRT

„Menetelés az életért 2017” elnevezéssel országos megmozdulást hirdetett a román ortodox egyház március 25-ére a „hagyományos keresztény család” értékeinek népszerűsítéséért. Az egyházi zsinat a megbékélés reményében intézett felhívást híveihez, akik az ország lakosságának mintegy 85 százalékát teszik ki. A hagyományos keresztény család védelmében Romániában alkotmánymódosító kezdeményezést is indított a „Kolicció a családért” elnevezésű, a román ortodox egyházhoz közel álló civil szervezet, amely – a többi keresztény egyház támogatásával – tavaly több mint hárommillió támogató aláírást gyűjtött össze polgári kezdeményezéséhez. Ebben azt követelik, hogy az alkotmány „egy férfi

és egy nő önkéntes elhatározásával létrehozott házasságaként” határozza meg a családot (a jelenlegi alkotmány „házastársakat” említ).

A *Segítsd az anyát és gyermeket, ők tőled függenek* alcímet viselő felhívás arra buzdítja a külföldön élő és dolgozó szülőket, hogy ne hagyják hátra gyermekeiket, vegyék magukhoz őket, vagy térjenek vissza hozzájuk, hiszen a szülők hiánya mérhetetlen szenvedést jelent a fizikailag és érzelmileg magukra hagyott gyerekeknek. A román ortodox egyház a megbékélés reményében intézett felhívást a közösen vallott értékek nevében megszövegezte híveihez, akik az ország lakosságának mintegy 85 százalékát teszik ki. □

REMÉNYMENTES ÖVEZET?

Két halottal utaztam tavaly ilyentájt, a húsvét előtti napokban. Együtt zötykölődünk a vonaton Esztergom felé. Egymással szemközt ültek, bámultak kifelé az ablakon és beszélgettek. Úgy, mint akik élnek.

Nézd – mutatott ki az egyik az ablakon. Virágzó gyümölcsfák mellett zakatolt el velünk a vonat. – Le fognak fagyni, túl korán nyitlak ki a virágok – mondta a másik. Mindketten bólogattak. A Pázmáneum nevű megállónál egy sereg egyetemista zúdult le a vonatról. – Ezek is tanulnak, csak tanulnak, aztán mi lesz belőlük? Munkanélküli... Mindketten bólogattak.

Sok mindenről beszéltek a vasúti közlekedéstől az egészségügyön át a népeségfogyásig. Egyre inkább felzaklatott és elkedvetlenített a két halott beszélgetése. Pedig sok mindenben egyetértettem velük, amit mondtak. Hogy nagyon sok a baj... Csak abban nem, amit nem mondtak. Illetve egyszer mégis: amikor az ország állapotáról beszéltek, az egyik legyintett, „Ki lehetne tenni a táblát, hogy reménymentes övezet...”

Ez a szó – a remény – segített az úttársak azonosításában. Eszembe jutott egy másik, másutt hallott beszélgetésozslány. Valaki azt magyarázta nekikeseredett barátjának a sörözőben, a szomszédos asztalnál, hogy a remény hal meg utoljára. A másik ránézett, és csak ennyit mondott: akkor lehet, hogy én már évek óta halott vagyok.

Két halottal utaztam tehát – állapítottam meg Esztergomban, leszállva a vonatról. Búcsúzóul biccentettek felém, én meg alig tudtam megállni, hogy azt ne mondjam: uraim, nyugodjanak békében. De húsvét előtt voltunk éppen, így inkább azt mondtam: van feltámadás. – Döbbsen bámultak rám. És lehet, hogy igazuk volt: lehet, hogy a reménytelen halottaknak – még ha élnek is – talán tényleg nincs feltámadás.

A remény olyan isteni adomány, amelyet nem kapunk ingyen. Csak annak lesz, aki hajlandó megdolgozni érte. Aki hajlandó remélni, vagyis aki nem hajlandó belemerülni abba a reménytelenségbe, amely körülveszi. Aki keresi a fényes pontot a kilátástalanságban.

Mint minden mesterséget, úgy a reménykedést is tanulni kell. Ha valaha egy oktatási reform keretében valaki megalapítaná a remény iskoláját, névadóként Olofsson Placid atyát tudnám javasolni. Januárban, százéves korában itthagyt minket, de élete példája iránymutató lehetne egy ilyen intézmény számára. Fiatal bencés szerzetesként 1946-ban, hamis vádakkal, tíz évi kényszermunkára ítélték. A szovjet lágerben a körülmények igazán alkalmasak voltak a reménykedés tananyagának kidolgozására.

A legfontosabb, hogy az ember ne engedje át magát a keserűségnek, mert az legyengíti, és az végzetes lehet – mondogatta. (Amikor valaki panaszkodni kezdett, Placid atya másra terelte a szót, például a mesterségéről kérdezte az illetőt, aki máris valami pozitív érzésbe- emlékkébe kapaszkodott ezáltal) Mindenben meg kell találni a jót! – ez a remény iskolájának második nagy tanegysége. Olofsson Placid belátta: számára életmentő lehet a szovjet láger, mert amilyen szókimondó, odahaza Rákosi biztosa felakasztatná... Fel kell ismereni a csapdákat: ilyen az önsajnálás, saját ártatlanságunk túlhangsúlyozása...

Ki kellene tanulnunk a remény mesterségét. Aztán nem volna szabad megfeledkezniünk a folyamatos továbbképzés szükségességéről sem. Életfontosságú volna mindez, mert a reménytelenségbe tényleg bele lehet pusztulni. Az egyes embernek is, és a nemzetnek is.

Kipke Tamás

44 MEGHÖKKENTŐ ESET A MAGYAR TÖRTÉNELEMBŐL

Bánó Attila szívesen kalandozik a magyar múltban és ennek során számos olyan eseményre bukkan, amelyről – lévén íróember –, szívesen számol be olvasóinak. Eddig is már több kötetet adott közre „meghökkenést” keltő ismereteiből, úgy-hogy az Athenaeum Kiadónál megjelent legújabb könyvének, amelynek címe ezúttal „44 meghökkenő eset”, már alcímet is adott „becsület” megjelöléssel. Erre bőven talált példát az Árpád-ház kihalását követő évszázadokban. Már a kötet bevezetőjében inti az olvasót, hogy tévedhet, ha a jelenkor értékrendje alapján akarja megítélni a történelmi alakok magatartását. Bánó Attila az érintett korok eseményeinek 44 fejezetre tagolt, pontos megismertetése révén törekszik a becsület fogalmának elemzésére. Az olvasóra bízva azonban az ítéletet azokban az esetekben, amikor a felidézett személyeknek választaniok kellett a nemzet, a király, vagy az egyház, nem egyszer eltérő érdekeinek szolgálata között. Ugyanígy nem törő lándzsát sem a reformáció, sem pedig az ellenreformáció hívei mellett, amikor a Magyarország számára igencsak vérzavaros esztendőket mutatja be. A becsülethez hasonlóan szintén változott az évszázadok során az erkölcs megítélése is. Ebben a kérdésben azonban Bánó Attila ragaszkodik elődeink felfogásához: történelmi példákkal igazolja, mennyire össze-

forrt a múltban a becsület és az erkölcs, kiváltképpen a nők tisztelete, egymással. Nem tagadja, hogy Károly Róbert uralkodása óta számos esetben történt a Kárpát Medencében is erőszak, de a tekintélyes Magyary-Kossa történész kötetéből vett idézettel támasztja alá, hogy a magyar katonákat – a nyugati fegyverekkel ellentétben – a dicséretes erkölcsiség jellemezte. Ez már Antonio Bonfininek, Mátyás király olasz történétírójának is fel-tűnt, aki beszámolt arról,

A kötet borítója

hogy a reneszánsz kor nagy magyar uralkodójának harcosai akkor sem szegték meg házastársi esküjüket, ha éveken át – távol az otthonról – katonai táborokban szolgáltak. A szerző szerint ez olyan magatartás, amelyet méltán lehet megőrzésre és továbbadásra ajánlani a magyar múltból a felnövekvő nemzedékek számára. Könyvében persze egyetlen szóval sem vitatja, hogy régen sem volt „minden rendben”, ilyenkor az egykori történétírók szépíteni igyekeztek és nem éppen úgy jegyezték fel az eseményeket,

ahogyan ezek valóban végbe mentek. Bánó Attila „44 meghökkenő eset a magyar történelemből” című kötetében még utána is jár az olyan beszámolóknak, mint például Anjou Mária lovasbalesete, amely a korabeli történetíró elbeszélése szerint az egyébként igencsak csapodár Luxemburgi Zsigmond német-római császár és magyar király feleségének hibájából következett be. A szerző elveti az idők során kialakult beidegződéseket, kliséket. Így beszámol a horvát származású Zrínyi család kihalásáról is, hogy ne csupán a „szigetvári hős”, no meg a vadkan és Munkács várának kétéves ostroma maradjon meg a történelem iránt érdeklődők emlékezetében. De az újkori Magyarország számára legfájdalmasabb nemzetközi döntése, a trianoni szerződés hátterének megvilágítására is alkalmat kínál a becsületre történelmi példákkal szolgáló kötet. Nemrég megjelent könyvében Bánó Attilának ezúttal is sikerült fellebbenteni a fátylat sok évszázad rejtélyeiről, titkairól. A „meghökkenő” esetekről szívesen, fordulatosan ír, a kötet tehát nem csupán a történelem rajongói számára jelent lebilincselő olvasmányt, hanem azok számára is, akiket inkább az eddig jórészt félhomályban maradt, fonák helyzetek érdekelnek.

Bánó Attila: 44 meghökkenő eset a magyar történelemből; Athenaeum, Budapest 2016

Vincze András

A FILMVÁSZONRA VITT CSEND

A nagy sikerű regény, a japán katolikus író, Shusaku Endo 1966-ban megjelent „Chinmoku” (A hallgatás) című regénye a 17. századi jezsuita misszió körülményei között játszódó drámai eseményekről szól. Az eredetileg katolikus papnak készülő, 75 éves Martin Scorsese, a film alkotója azt mondta nyilatkozatában, hogy a regény három évtizede foglalkoztatja.

A 161 perces megrendítő filmalkotás arról a fájdalmas lelki tapasztalatról vall, amikor a lélek „Isten hallgatását” tapasztalja meg. Scorsese saját lelki zárándoklatként mutatta be elsőként a Vatikánban.

Ferenc pápa ezután beszélgetett el a rendezővel. Akkor mesélte neki, hogy ifjú jezsuita papként juttat kezébe „A hallgatás”.

Akkor olvasta és lett részese maradandó élmény-

ben. A film közeli bemutatója a filmművészet újabb sikerét és a katolikus szellemi élet fogja jelenteni.

A könyv és a film cselekményének középpontjában egy ifjú jezsuita, Sebastiano Rodrigues élete áll. Szerzetestestvérével, Francisco Garupéval együtt azért kelnek útra Portugáliából, hogy tisztázzák a hírt: egykori lelki vezetője, P. Cristovao Ferreira elvesztette hitét, most buddhista tanító és családapa életét éli. Japánban szervezett keresztényüldözés folyik. A két jezsuita macaoi titkos keresztény segítségével jut be az országba, ahol egy felelemben élő keresztény falu lelképásztorai lesznek. Az általi besúgók három falubelit halálra adnak és elfogják a két jezsuitát.

Az inkvizitor nem akarja megölni őket, inkább azt akarja elérni, hogy tagadják meg hitü-

ket. Így akarja megtörni a keresztény közösséget. Jézus képét kellene csak megtapasniuk. De a pincebörtönben végül is elvéreznek a foglyok.

Scorsese a filmben olyan témákat vet fel, mint az inkulturáció, a kereszténység elfogadtatása a japán kultúra világában. De olyan örök téma az is, miként engedheti meg Isten hűségessé szolgáló szenvedését. Felmerül az a kérdés is, hogy a keresztény misszió nem szolgálhatja semmiféle külső hatalom ügyét.

A megrendítő filmalkotás napjainkban került az európai mozikba. Remélhetőleg a magyar filmforgalmazás sem feledkezik meg róla.

Nagy szükségünk van rá, hogy megtapasztaljuk filmben és az életben: Isten a hallgatásban is – abban is – jelen van irgalmas szeretetében.

Rosdy Pál

FERENC, A KOMÉDIÁS

A magyar nyelv értelmező szótára szerint a komédiás első – népies, régies – jelentése: cirkuszi mutatványos. A második jelentése: színész.

Kosztolányi Dezso A komédiás dal című verse is a cirkuszt idézi, amikor azt írja: „Mulassatok, a hinta indul, / nézzétek e színes pokolt...” Hogy a színház világából is idézzünk komédiásokat, Mister X – szerepe szerint artista – Kálmán Imre Cirkuszhercegnő című nagyoperettjében éneklő a híres belépőt: „Hisz nem vagy te más, / Csak rongyos komédiás, / Tap-sol a publikum, / Vagy porig aláz... (Nem túl vidám!)

A közönség kegyeit színészként is kereső költő, Petőfi Sándor szintén komédiásnak nevezte magát. „De többé nem leszek komédiás, / Ki víg pofákat vág a közönségnek, / És odabenn a színpalán között / Arcán kinszenvedés könyűi égnek!” – írta 1845-ben az Isteretek meg című versében. Persze költőként sem volt mindig vidám, még akkor sem, ha éppen derűs sorokat írt.

Következhetne még néhány idézet a testvérműzsról, a síró és nevető álarc jelentéséről, a tragédia és a komédia kettősségéről, de azt mondhatja nekünk Madách Imre Luciferral: „Tragédiának nézed? nézd legott / Komédiának, s mulattatni fog”. Hagyjuk tehát a műfaji skatulyákat! Nézzük most már a Nemzeti Színházban Az Úr komédiásai című előadást!

Az eredeti, Képek Assisi Szent Ferenc életéből című irodalmi művet Szent Ferenc halálának 700. évfordulójára, a flandriai Vlaamsche Volkstooneel, a professzionális katolikus színházi társulat vezetőjének felkérésére írta Michel de Ghelderode. A 90 évvel ezelőtti ősbemutató a modern színházi élet egyik jelentős eseménye volt. Neveztek provokatívnak, abszurdnak, avantgárdnak, szürrealistának, rejtélyesnek, varázslatosnak. A budapesti Nemzeti Színházban 2017. február 24-én tartott premier is ősbemutatónak számít, bár az Új Színházban 2011-ben Szikora János már megrendezte a Ghelderode-darab alapján készült Virágos kert című előadást. Most – a színpad tanúsága szerint – Lanczkor Gábor átíratát felhasználva az eredeti művet újra magyarra fordította Rideg Zsófia, Bozsik Yvette koreográfus-rendező pedig nagyszabású ösztönművészeti előadást rendezett. Ösztönművészeti, mert a szöveg mellett fontos szerepet kap az előadásban a zene, a látvány, a mozgás, a tánc. Joggal mondhatjuk erre is, hogy varázslatos, szürrealista, avantgárd, abszurd és főleg provokatív. A legmeglepőbb talán a tánc. De ezzel kapcsolatban Bozsik Yvette több nyilatkozatában is úgy fogalmazott, ez a Ghelderode-darab koreográfusért „kiált”, mivel nyilvánvalóak a táncos utalások. A drámairól úgy képzelte, Szent Ferenc látát is táncal kell megjeleníteni a színpadon. Így az előadásban a Nemzeti Színház művészei, valamint a kaposvári színészhanglatoók mellett színpadra lépnek a Bozsik Yvette Társulat táncosai.

A címválasztás magyarázata pedig magától a szenttől eredeztethető, aki önmagáról azt mondta: Én az Úr komédiása vagyok, és arra tanította rendtársait is: „Testvérek! Mi egyéb vagyunk mi, mint Isten dalnokai és muzsikussai, akik lelki örömmel akarják megtölteni a szíveket.”

Aki nem hiszi, olvassa Ferenc írásait és nézze meg a Nemzeti Színházban Az Úr komédiásait!

Filip Gabriella

MINDENKINEK HELYE ÉS KÜLDETÉSE VAN AZ EGYHÁZBAN

Beszélgetés a hetvenéves Cserhádi Ferenc püspökkel

(Folytatás a 3. oldalról)

Nyolc éves papi működésem idején, amíg a Szatmári Egyházmegyében szolgáltam, továbbra is igyekeztem képezni magamat; ismerőseim, barátaim sok teológiai könyvet becsempésztek nekem elsősorban Magyarországról, például Gál Ferenc akkor újdonságnak számító munkáit, Halász Piusz elmékedéseit, Koncz Lajos írásait és egyebeket. Nagybátyám Tiszaszalkán, majd Vásárosnaményban volt plébános, így a magyar kiadványokhoz hamarosan sikerült hozzájutnom, de Németországból is kaptam könyveket. Akkoriban egyáltalán nem volt könnyű becsempészni ezeket a könyveket, sokszor csodáltam is barátaimat, hogy merték vállalni értem ezt a rizikót.

A külföldre távozásomnak több oka is volt. Ifjú lelkipásztorként alig tudtam elfogadni, hogy csak a gyóntatószékben és a temetőben működjek. Frankfurtba érve azonnal beiratkoztam a Sankt Georgen filozófiai és teológiai főiskolára. Itt is, akárcsak később Innsbruckban, nagyon sokféle hallgatóval találkoztam az egész világról, így sokféle kultúrával is megismerkedhettem. Mindkét helyen egyedül voltam magyar doktorandusz. Diplomáim megszerzése után Münchenbe kerültem előbb német, majd magyar lelkipásztori szolgálatba, de mindig megmaradtam szatmári egyházmegyés papnak. Végül XVI. Benedek pápa jóvoltából Esztergomban püspökké szenteltek, és azóta örömmel tartozom az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyéhez.

– Számos megbízatása, egyházi tisztsége volt Németországban, többek közt a német püspöki konferencia magyar delegátusa. Mit jelentett ez a hivatal?

– 1944–48-ban nagyon sok magyar menekült érkezett Németországba. A Vatikán azonnal lépett az emigránsok lelkipásztori ellátásának ügyében. Létrehozta a németországi vatikáni missziót Kronbergben, Frankfurt mellett, és a többi nemzetiségek kiküldöttje mellett egy magyar jezsuitát (Gallus

Tibor SJ) is kiküldött Németországba, hogy felmérje a magyar menekültek és emigránsok helyzetét. 1946 elején aztán a kronbergi vatikáni misszió XII. Pius pápa megbízásából kinevezte Kótai Zoltánt a vatikáni misszió magyar delegátusának, hogy megszerveze és koordinálja a menekült magyarok lelkipásztori szolgálatát a németországi megszállt zónák területén. A delegátusok ebben az időben vatikáni zászlókat tűztek a kocsijukra, hogy többé-kevésbé szabadon közlekedhessenek a zónákon belül és kívül. 1956-ig a delegátusok közvetlenül a vatikáni Congregatio Consistorialis felügyelete alatt működtek, aztán fokozatosan átkerültek a helyi püspöki konferenciák fennhatósága alá. Németországban velem lezárult ez a megbízatás.

Hazatérésem előtt tehát a német püspöki kar alkalmazottja voltam, feladataim közé tartozott a németországi magyar közösségek és papjaik testvéri látogatása, egyfajta egyházi felügyelete és koordinálása.

Münchenben a Főlelkészség, a Delegatúra és ennek delegátusa mindig központi szerepet játszott a németországi, sőt, az egész nyugat-európai magyar lelkipásztori szolgálatban. Itt volt a Magyar Caritas Szolgálat, a Pax Romana, a Kastl-i Magyar Gimnázium központi irodája, itt történt az Életünk szerkesztése, itt volt az európai cserkészlet és több magyar egyesület központja, találkozási helye és egyebek. Európai központ volt.

Münchenben ifjúsági lelkészként kezdtem német szolgálatban a Sankt Margaret-plébánián. Ifjúsági tevékenységem révén több közéleti személyiséggel is megismerkedhettem. Egyik alkalommal az egész városnegyed megmozgott, amikor a fiatalokkal egy nagyszabású városi keresztutat rendeztünk hét templomot érintve, a forgalmas úton haladva, rendőri biztosítással. 1984-ben a müncheni katolikus nagygyűlés idején mintegy hatezer fiatalal

építettük Isten új városát a Westparkban, és ennek előkészítésében, szervezésében ugyancsak tevékenyen részt vehettem mintegy száz fiatallal. Két szép évet töltöttem Sendlingben, amely ősbib városrész, mint München központja, nagy bajor vallási hagyományokkal. Mintegy tíz ifjúsági csoporttal dolgozhattam a Sankt Margaret közösségi házban, plusz ugyanannyi csoportja volt az elsőáldozóknak és a bérmezőknek is. Remek farsangi összejöveteleket is tartottunk a vállig érő hajjú, hippi kinézetű fiúkkal és a fiatal motorosokkal, amint ez ott akkoriban divat volt. Ez egy egészen más lelkipásztori szolgálat volt, mint amihez korábban hozzászoktam. „Félve-remegve jöttem közétek” – kezdtem nekik első prédikációmát Pál szavaival –, „semmi másról nem akarok tudni köztektek, csak Jézus Krisztusról, a megfeszítettéről”. Ezek a hippi kinézetű fiatalok később is az egyházközség tevékeny tagjai maradtak, és többen közülük ma is barátaim.

Itt igazán rá kellett jönnöm, hogy a külső nem sokat számít, a modern kinézetű fiatalok között is sok mélyen hívő és vallásos fiatallal találkozhattam. Jó lecke volt. Egyébként is mindig igyekeztem nyitottnak lenni az újra.

– Ezt a szemléletet kiteljesíthette a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott püspökként. E sokszínű világ ugyanakkor sok gonddal is küzd. Év végi, szokásos körlevelében tavały arról írt, hogy új utakat kell keresni a megmaradás érdekében.

– Külföldön élő magyarként mindig ügyeskednünk kellett, hogy megmaradjunk; ha feldobtak minket, mindig talpra kellett esnünk, akárcsak a macska. Mára a külföldi magyar lelkipásztori szolgálatban is szükséghelyzet alakult ki. Hiányoznak a magyar papok, de a sok külföldi magyar egyházközségben mégis meg kell találjuk annak módját, hogy magyar pap nélkül is tovább ápoljuk hitünket és magyar kultúránkat.

Miklós házy Attila SJ püspök megbízásából már korábban megismerhettem a nyugat-európai magyar közösségeket és ügyeiket. Mindketten szorosán együttműködtünk, püspökké szentelésem óta pedig, az elmúlt tíz év során megismerem az amerikai, kanadai, ausztráliai magyar közösségeket is. A világiak szerepe itthon is felértékelődött, de Nyugaton és a tengerentúlon annak már komoly hagyományai is vannak. Én bízom a nyugaton élő magyar hívek keresztény elkötelezettségében és abban is, hogy közösségeinket, hitünket, magyar kultúránkat helyenként magyar pap nélkül is tovább ápolják.

Jelen pillanatban mintegy tizenhét olyan külföldi magyar közösség létezik, amelynek papja nem tud magyarul. Szükséghelyzetről van szó, hiszen itthon is óriási a paphiány, és bármennyire kérem püspöktestvéreimet, hogy papot adjanak a külföldi magyar szolgálatba, meg kell értenem őket, amikor kijelentik, hogy itthon is paphiányban szenvedünk, és nagy szükségünk van mindenkire.

Külföldön mégsem tehetjük karba a kezünket! Meg kell találnunk annak módját, hogy egy magyarul nem beszélő pap mellett is összefogjunk, és fenntartsuk egyházi közösségeinket (a cserkészletet, hétfői magyar iskoláinkat, egyesületeinket stb.). Ez a szükségmegoldás sokfelé már jól működik, még ha nem is tartom azt ideális megoldásnak.

– Püspökké szentelésekor megőrizte papi jelmondatát: a szeretet mindent legyőz...

– Nem változtattam, nem kerestem új mottót. Nagy örömet jelentett számomra, amikor később XVI. Benedek Deus caritas est című enciklikájában elmélyítette e mottó értelmét. Istenhez, a Szeretethez, a legnagyobb Úrhoz kötöttem az életemet, szolgálatába szegődtem, és megtapasztaltam a szeretetet, és ezt igyekszem továbbadni. Ajándék Tőle minden, amit kaptam, kapok az életben. Neki legyen hála és dicsőség mindörökké.

Körösy László/Magyar Kurír

JAKAB ANTAL KULTURÁLIS KÖZPONT NYÍLT MAROSVÁSÁRHELYEN

A kommunizmus áldozatainak emléknapján, szűk két héttel Jakab Antal püspökké szentelésének negyvenötödik évfordulója után és bő két héttel születésének száznyolcadik évfordulója előtt a tiszteletére Marosvásárhelyen a Szent Kozma és Damján-plébánián ünnepélyes keretek között Kulturális Központot avattak. Az álom megálmodója és valóra váltója a ditrói születésű Balázs Ferenc plébános és Balog László történész, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem csíkszeredai helyszínének könyvtárigazgatója. A Központ megnyitásával a főegyházmegyében – a kilyénfalvi könyvtár és emlékszóbat nem számítva – a csíksomlyói Jakab Antal Házzal együtt immár két nagy létesítmény viseli néhai püspökünk nevét.

„Balog László jó néhány hónapja tevékenykedik egyházközségünkben, plébániái könyvtárat hozott létre, rendszerezte a több ezer kötetes állományt. A plébánia a közelmúltban felújította és modernizálta a templom terében található helyiségeket; itt álmodtuk meg Balog Lacival ketten a Jakab Antal Kulturális Központot, amelynek konferenciaterem, könyvtár és multimédia alkotják majd az alappilléreit” – tájékoztatót terveikről Balázs Ferenc plébános még tavaly ősszel. Elmondta azt is: céljuk volt, hogy a csíksomlyói Jakab Antal Ház, illetve Kilyénfalva/Tekerőpatlak-koordinátákat továbbhúzzák és Marosvásárhelyen méltó, emléket ápoló intézményt hozzanak létre.

Álmukat valóra váltották: hosszú és alapos előkészület után, összefogás és sok elvégzett munkafázis eredményeként 2017. február 25-én, szombaton ünnepélyes keretek között megnyílt Marosvásárhely-Cserealján (a Tudor-negyedben) a Jakab Antal Kulturális Központ. Az avatóünnepség helyszínéül szolgáló, igényesen kialakított és színvonalasan berendezett, az eseményre zsúfolásig

megettelt könyvtárteremben Balázs Ferenc plébános áttekintette Jakab Antal püspök életútját, az újolag bekeretezett

Jakab Antal-portré és a helyiség megáldását végző Oláh Dénes főesperes pedig a főpástorral kapcsolatos személyes emlékeiből osztott meg néhány érdekességet. Balog László részletesen ismertette a Jakab Antal Keresztény Kör (JAKK) tevékenységét, valamint bemutatta a hallgatóságának az egyházközség megújított honlapját (www.szentkozmaesdamjan.ro). A JAKK társelnöke, Vencser László volt gyulafehérvári teológiai tanár és kanonok, az ausztriai idegen nyelvű lelkészségek országos igazgatója üzenetlevélben közönte az egybegyűlteket, amelyben kifejezte: a Központ szép küldetést vállal és teljesít: örzi és továbbadja a nagy püs-

pökünk által vallott értékeket. Mindehhez a Keresztény Kör nevében támogatásáról biztosította az új Központ vezetőit.

A megnyitón Novák Csaba Zoltán szenátor történészként felajánlotta, hogy szívesen tart előadást az 1984-ben fiatalon – 43 évesen – elhunyt Pálfi Géza mártír sorsú, hitvalló papról, akinek Denisa Bodeanuval együtt szekuritátés dossziéját kutatták. A felajánlást a Központ szívesen fogadta, Balog László történészként a moderátori szerepet örömmel vállalta. Az előadást a Húsvét utáni időben szándékoznak megtartani.

Szintén megtisztelte jelenlétével és biztató szavakkal szolt hozzá az eseményhez Vass Levente parlamenti képviselő, továbbá részt vett az ünnepségen a felújítást támogató önkormányzat képviselőjében Peti András tanácsos, a megyei tanács részéről pedig Burján Erika titkárnő. Képviselette magát a város papsága, a felújításhoz támogatást nyújtó cégek és az RMDSZ. Kilyénfalváról,

Jakab püspök szülőfalujából négytagú küldöttség érkezett: Jakab László, a püspök unokaöccse és felesége, Anna, keresztfitük, Marthy Attila és az ő sógornője, Marthy Elza. A Jakab Antal által ala-

pított búzásbesenyői egyházközséget Czíkó László plébános képviselte. Tudósítóként jelen volt az Erdélyi Magyar Televízió Hitélet című műsorának stábjába Szabó Éva szerkesztő-riporter vezetésével, Tóth Béla, a Marosvásárhelyi Rádió Hitvilág című adásának szerkesztő-műsorvezetője, valamint Bereczki Szilvia segítő nővér, újságíró a kolozsvári Verbum Kiadótól.

A rendezvény ünnepélyességét a plébánia énekkara, a Lokusza házaspár zenei szolgálata és Zágoni Bernadett V. osztályos tanuló versmondása emelte; a diáklány Reményik Sándor Akarom című költeményét szavalta el. Baricz Lajos maroszentgyörgyi plébános, többkötetes költő Emberóriás címmel verset írt az alkalomra, amit fel is olvasott.

Az új létesítmény célkitűzései között szerepel Jakab Antal püspök emlékének ápolása, az ő és más erdélyi hitvalló, vértanú papok szellemi hagyatékának gondozása, a róluk szóló szakirodalom gyűjtése, őrzése, továbbá szakmai értekezletek, megyei és akár országos tanulmányi vetélkedők, emlékkonferenciák, könyvbemutatók, szavalóversenyek, képkiallítások rendezése, nőegyleti találkozók, Kolping-rendezvények, ifjúsági találkozók szervezése, ministránsokkal, hittanosokkal való foglalkozás. A multifunkcionális közösségi teremben filmklub is működni fog.

Varga Gabriella
(Fotó: id. Szászgáspár József)

Balázs Ferenc plébános

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

ANGLIA:

London: Ft. Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, GB London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Misézó helyek: London, South Croydon, Bristol, Luton, Cambridge; www.magyarokatolikusok.co.uk. Bővebb információ a Facebookon, a Katolikus szentmisék Londonban cím alatt.

Észak-Anglia:

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37. Misézó helyek: Ashby De La Zouch, Birmingham, Bolton, Derby, Leeds, Leicester, Liverpool, Nottingham, Preston, Rochdale, Sheffield, St. Helens, Wolverhampton. Manchesterben minden szombat este 8-kor St. Augustin Roman Catholic Church (Az egyetem mellett).

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész és P. Szomszéd Tamás SJ, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, tel.: 0043-1/526 49 72; fax: 0043-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7., Bécsújhely, Domplatz 1 (Szent Katalin-kápolna), minden hónap utolsó vasárnapján 16.30-kor, E-mail: bnke@katolikus.at, <http://www.katolikus.at>; Baden, minden hónap második vasárnapján 16.30-kor, Leedorf Haupt Str. 74., 2500-Baden.

Pázmáneum: Ft. Varga János rektor, A-1090 Wien, Boltzmannngasse 14, tel.: 0043-1/3191403-18, e-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, előesti szentmise: szombatnőként 17.00-kor. <http://www.pazmaneum.katolikus.hu>

Burgenland/Alsóőr: Kath. Pfarrramt, A-7501 Unterwart 226, tel.: 0043-3352/34108. Misézó helyek: Alsóőr, vasárnaponként 10.00-kor, Felsőőr, vasárnaponként 9.00-kor.

Eisenstadt/Kismarton: Ft. Pál László. Szentmise minden hó 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, Haydngasse 31, A-7000 Eisenstadt.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, tel.: 0043-316/68 21 2421, otto.molnar@laposte.net; és Ft. Holló István, tel.: 0043-676/8742 6711, e-mail: istvan.hollo@graz-seckau.at; szentmise minden vasárnap 17.00 órakor, Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., A-8020 Graz.

Innsbruck: Ft. Dr. Nagy-György Attila, e-mail: mackopapbacs@yahoo.de Szentmise minden hónap 2. vasárnapján a Magyar Házban, Richard Wagner Str. 3. A-6020 Innsbruck. Érdeklődni: Wachsmuth Tünde, sopronyi_tunde87@yahoo.com

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Herrenstr. 2. A-4600 Wels, tel.: 0043-732/341175, e-mail: ernest.szabo@diocese-linz.at; Misézó helyek: Linz: minden hónap 1., 3. és 5. vasárnapján; Wels: 2. és 4. vasárnap.

Klagenfurt: A-9854 Malta 74, tel.: 0043-4733/232 v. 0043-6768 7727 444, Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 14.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombat 17.00-kor az Orsolyita-templomban, Aigner Str. 135. A-5061 Salzburg. Érdeklődni: Bohuny István, tel.: 0043-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, szentmise minden vasárnap 10.30 és 18.00 órakor. Rue de l'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles. Tel.: 0032-2/64 96 188, mobil: 0032-487/614 063, e-mail: havas@piar.hu. Honlap: www.magyarhaz.be. Misézó helyek: Leuven, Hágga/NL, Luxembourg.

Liège/Luxembourg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, tel.: 0032-4/22 33 910; fax: 0032-4 /22116 09. Misézó helyek: Liège, Verviers, Eupen, Huy, Genk, Eiden, Charleroi, Luxembourg város.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 Paris, tel.: 0033-1/42 086170, fax: 0033-1/42 067155, e-mail: missioncatholique@orange.fr; www.magyarmisszio.info

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor, Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metróval a Stokłosy állomásig kell jönni, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Kempten, Neuburg a. D.. Érdeklődni: Ft. Varga Péter, Ungarische Kath. Mission, Henisiusstr. 1., D-86152 Augsburg, tel.: 0049-821/31 66 89 60 vagy 0049-821/31 66 89 61, E-mail: iroda@augmis.de; www.augmis.de, www.augsburgimisszio.de

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye: Magyar Katolikus Misszió kápolnája, Nürnberg, Harmoniestraße 28A. Szentmise minden vasárnap délelőtt 11 óra, a hónap utolsó vasárnapján 16 óra. A hónap utolsó vasárnapján a szentmise

után agapé a helyszínen a hívek adományából. A szentmiséket celebrálja: Neu Antal.

Esseni Egyházmegye:

Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. Kölnben: tel./fax: 0049-221/33 778 517.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzingen-Str. 32, D-68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovácz Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, tel.: 0049-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen. Érdeklődni: Ft. Lukács József, Kath. Ungarnseelsorge Köln, Am Rinkepfühl 10, D-50676 Köln. E-mail: ungarnzentrum@netcologne.de; tel./fax: 0049-221/33 778 517; <http://www.ungarnzentrum.de>

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye frankfurti székhellyel:

Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Tel.: 0049-69/24 79 50 21, 069/24795022, fax: 0049-69/97 78 26 84; www.magyar-katolikusok-frankfurt.de, pal.takacs@magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding, Ladshut. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Egyházközség – Ungarische Katholische Gemeinde, Oberföringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/2137-4230, fax: 0049-89/2137-4234. E-mail: Ungarische-Gemeinde.Muenchen@comuc.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Paderborn-Osnabrücki Egyházmegye:

Misézó helyek: Bielefeld, Hagen, Marl, Minden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück. Érdeklődni: Ft. Simon Péter, Münster Magyar Katolikus Misszió, Middelheld 24, D-48157 Münster, tel.: 0049-251/9 32 57 288, e-mail: ungarische-mission@bistum-muenster.de; honlap: migrans.hu

Passauai Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Kovács János, 84375 Kirchdorf am Inn, tel.: 0049-85/71 23 32. Magyar Missio Passau (Ungarische Mission Passau e.v.), Breslauer Str. 2., 94036 Passau. Tel.: (0151) 5181 7785 (Andreas G. Lehr világi elnök). Honlap: www.magyar.missio-passau.de, e-mail: info@magyar-missio-passau.de

Rottenburg-Stuttgarteri Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle Str. 30, D-70186 Stuttgart, tel.: 0049-711/236 91 90, fax: 0049-711/236 73 93, e-mail: mission@stuttgarti-katolikusok.de; <http://www.stuttgarti-katolikusok.de>; és Ft. Merlász Tibor, Walfischgasse 17, D-89073 Ulm, tel.: 0049-731/39 96 63 06, mobil: 0049-151/159 52 03, e-mail: mtibor1960@gmail.com Misézó helyek: Stuttgart, Ulm, Balingen-Frommern, Biberach, Böblingen, Friedrichshafen, Eisingen, Heidenheim, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg, Munderkingen, Reutlingen, Schwäbisch-Gmünd, Weingarten.

Würzburgi Egyházmegye:

Misézó hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg. Tel.: 0049-931/38 66 2530, fax: 38 662 599.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelképásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Mons. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casalelto, 481, I-00151 Roma, tel.: 0039/06 6574 2834, mobil: 0039/348 79 52 165, e-mail: italiamissiohu@gmail.com. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, Chiesa Santi Giovanni Evangelista e Petronio Dei Bolognesi (Via del Mascherone 61 – 00186 Roma, kivéve július, augusztus) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyszonyja-kápolnájában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Copernico 9, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar szentmisék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: Mons. Dr. Kovács Gergely, Pontificio Consiglio della Cultura, V-00120 Città del Vaticano, e-mail: gkovacs@tin.it

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Róm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, tel.: 0041-44/36 23 303, e-mail: f.vizauer@gmx.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján 10.30-kor. Tel.: 00 41-22/7910458.

Lausanne: Szentmise minden hó 1. és 3. szombat 18.00-kor. Chapelle Servan, ch. Eugène-Grasset 12, Lausanne.

Bern: Ft. Pál István, Róm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, CH-3073 Gümligen. E-mail: info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

A FÉKTELEN BOSSZÚ ÁLDOZATAIÉRT

Emlékezés a délvidéki vérengzésre

Nemrég a KÉSZ veszprémi szervezetében személyes és szomorú élményeit osztotta meg a hallgatósággal a csürogi származású Teleki Júlia és a szabadkai Bogner István egyetemi tanár az 1944/45 telén a délvidéki magyarok elleni, szerbek által végrehajtott genocídiumról, melynek mintegy 35 ezer magyar esett áldozatul. Mindketten személyes érintettségük folytán (édesapjukat a szerb partizánok kivégezték) kutatói is lettek a hosszú évtizedeken át elhallgatott tragikus eseményeknek, és harcosai a kollektív bűnösség elve folytán háborús bűnösnek tekintett ártatlan áldozatok és hozzátartozók rehabilitálásának.

A vandál tömegmészárlás során első sorban a fiatal férfiakat végezték ki, de az áldozatok között voltak asszonyok, gyermekek is, hangzott el. Az egyik visszaemlékezésben olvasható, hogy a partizánok a csecsemőket a falhoz csapták, a várandós anya hasából kitaposták a gyereket állatias barbársággal. Több mint harminc magyar papot is kivégeztek, s több helyen (így Csúrogon is) a katolikus templomot is ledöntötték.

A tömegmészárlást a szerbek az 1942-es délvidéki véres események megtorlásaként indokolták. Ekkor ugyanis a második bécsi döntés értelmében a Magyarországhoz visszatérő területekre érkező magyar katonai egységek a szerb partizánok ellenséges támadásaira válaszként katonai utasításra mintegy négyezer szerb polgárt meggyilkoltak a Vajdaságban. A történészek jó része azonban állítja, hogy a '44-es vérengzés oka bosszúból fakadó etnikai tisztogatás volt.

Teleki Júlia egyéves volt, amikor agyonverték az édesapját, családjukat pedig kiűzték otthonaikból a szerbek és a járeki koncentrációs táborba zárták, ahol az éhség és tetvek pusztították őket. Ez volt a magyar holokauszt, mondta keserűen. Egy pap a lágerben már feladta neki az utolsó kenetet is. A Gondviselés azonban úgy akarta, hogy életben maradjon, s ez jel lett számára később, hogy küldetése van, vallotta. Felnőtt fejjel tartományi képviselőként kutatómunkába fogott, hogy megismerje a világ a délvidéki tömeggyilkosságot s az ártatlan magyar áldozatok személyét a még élő szemtanúk vallomásai alapján. Küzdött rehabilitálásukért, hogy emlékjelet állíthassanak a tömegsírál a csürogi dögtemetőben, ahová a magyar férfiak holttestét hányták, így alázva meg őket.

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betínként:	0,10 EUR
„Jelige” – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betínként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betínként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kívánságokat esetenként árazunk.	

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

Basel: Ft. Pál István, Róm. Kath. Ungarnmission, Binninger Str. 45, CH-4123 Allschwil; tel.: 0041/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68.

St. Gallen: a hónap második vasárnapján 17.00 órakor magyar szentmise a Schutzenselg-kápolnában (a dóm mellett). Lelkész: Szücsi László, Kirchstr. 13, CH-9036 Grub. Tel.: 071 891 56 01.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelképásztori szolgálatért felelős püspökének irodája: MKPK, Külföldi Magyar Lelképásztori Szolgálat, Dr. Cserháti Ferenc püspök, H-1053 Budapest, Papnövelde utca 5-7., tel./fax: 0036-1/266-4515, e-mail: cserhati@katolikus.hu □

A délvidéki vérengzés emlékműve Szabadkán

Bogner István elmondta, ő már nem is ismerhette apját, mert édesanyja még áldott állapotban volt, mikor férjét az etnikai tisztogatás során kivégezték. Emlékeztetett arra is, hogy a zombori magyar gimnáziumnak egyik osztályát kiterelték a városból a vérengzés során a partizánok, és agyonlőtték a diákokat a tanárokkal együtt. Szabadkán több mint ezer áldozata volt az 1944-es eseményeknek. Az 50. évfordulón sikerült létrehozniuk emlékhelyet a tömegsírál, amelyet azonban számtalanszor meggyaláztak azóta, ugyanúgy, mint a csürogi emlékhelyét, ahol még Krisztus keresztjét is képesek voltak megcsönkíteni az egyébként ortodox hitű szerbek.

A szerbiai iskolákban sajnos ma is még csak a '42-es eseményekről tanítanak, s a '44-es megtorlásokról szó sem esik. S bár az áldozatok és hozzátartozók „háborús bűnös” megbélyegzése kérdésében megtörtént már a rehabilitáció, a köztudatban még a gyűlölet fogja körül a délvidéki magyarokat ma is, összegezték az előadók. Az emlékhelyeken minden évben nemcsak emlékeznek, hanem imádkoznak is az áldozatokért és a gonosz indulatok megszüntéséért.

Toldi Éva

ÉLETÜNK

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal:
KERESZTÉNY ÉLET SZERKESZTŐSÉGE
H-1075 Budapest, Károlyi krt. 1.
Telefon: (0036) 1/328 01 96, (0036) 1/328 01 97
Fax: (0036) 1/328 01 98
E-mail: életunk@keresztneyelet.hu
www.keresztneyelet.hu

Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
Felelős kiadó: Merka János
Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőbizottság tagjai:
Ramsay Győző, Vincze András

Redakción und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE GEMEINDE
Oberföringer Str. 40, D-81925 München
Verantwortlicher Herausgeber: Merka János
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19
E-mail: eluetenk@ungarische-mission.de

Abonnement für ein Jahr: 20 EUR
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost USD 60

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!
Tengerentúlról, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 2 EUR
Előfizetési ár egy évre: 20 EUR

Tengerentúlról USS 60

BANKSZÁMLÁNK:
Szent Maximilian Kiadó

OTP Banka Slovensko, Komárno
IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696

BIC/SWIFT: OTPVSKBX

Erscheint 11 mal im Jahr.
Satz: ÉLETÜNK

Druck:
Micropress Kft.

H-3516 Miskolc, Ács u. 12.

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

HÍREK – ESEMÉNYEK

Ferenc pápa fogadja az EU állam- és kormányfőit

A Szentszék Sajtótermének igazgatója, Greg Burke március 3-án, pénteken arról tájékoztatta az újságírókat, hogy Ferenc pápa március 24-én, pénteken este 6 órakor az Apostoli Palotában fogadja az Európai Unió állam- és kormányfőit. A politikusok abból az alkalomból érkeznek majd Olaszországba, hogy részt vegyenek a Római Szerződés 60. évfordulójára szervezett ünnepeken.

Erdő Péter bíboros vendégül látta a szír ortodox pátriárkát

Erdő Péter bíboros és II. Ignác Efrém

Erdő Péter bíboros, prímás február 21-én a budavári prímási palotában fogadta II. Ignác Efrémet, Antióchia és egész Kelet szír ortodox pátriárkáját. A pátriárkát elkísérte a látogatásra Nicodemus Daoud Matti Sharaf, Moszul érseke, a szír ortodox egyház metropolitája, valamint Török Tamás, az üldözött keresztények megsegítéséért felelős helyettes államtitkár is, akinek meghívására a főpásztor Magyarországra érkezett. „A közel-keleti keresztények üldözése talán felnyitja az európaiak szemét, és ráébrednek, hogy ami ott történik, az bármikor megtörténhet Európában is” – mondta II. Efrém Ignác.

Aláírásgyűjtés Kárpátalján

Aláírásgyűjtést indított február 13-án a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) és az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) az ukrajnai kisebbségek oktatási és nyelvi jogainak tervezett korlátozása ellen. Brenzovics László, a KMKSZ elnöke, az ukrán parlament képviselője az MTI érdeklődésére elmondta: az aláírásgyűjtési akció célja a magyar nyelv használatának védelme. Az aláírásgyűjtést támogatják a történelmi egyházak, így a Kárpátaljai Református Egyház, a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye és a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye magyar helynöksége. Brenzovics László azt is közölte, hogy az aláírási ívek a magyar lakta településeken a feladattal megbízott személyeknél, az erre kijelölt pontokon található.

Konferencia a vízről

Kétnapos szemináriumot tartottak a Vatikánban február 23-án és 24-én, amelynek célja, hogy javaslatokat tegyen a vízre és a közegészségügyre vonatkozó politikai döntések terén. Olyan kérdéseket vitattak meg, amelyek a vizet a politika, a gazdaság, a kultúra és a nevelés összefüggésében vizsgálták. A világ minden részéről érkezett szakemberek között a tanácskozáson részt vett Peter Hughes misszionárius pap is, aki egész életében az Amazonas régióban teljesített szolgálatot. Rámutatott, hogy a víz kérdésének kezelése számos területre hatással van, beleértve a békét és a konfliktusmegelőzést. „A víznek van szent jellege is, mert a víz megtalálható min-

den nagy vallási hagyományban, különösen a keresztény és katolikus hagyományban.”

Böcskei László a pápánál

Böcskei László nagyváradai megyéspüspök március 1-jén, szerdán részt vett az általános kihallgatáson a vatikáni Szent Péter téren, ahol lehetősége nyílt a személyes találkozásra Ferenc pápával. A beszélgetés során a Szentatya áldását és imáját kérte a Szent László-évre.

Támogatás Tolentinónak

A magyar kormány karácsonykor jelentette be, hogy támogatást nyújt a közép-olaszországi Tolentinóban földrengésben megsérült Szent Szív-templom helyreállítási munkáihoz. A templom azóta a január 18-i földrengésben további károkat szenvedett. A templomot fenntartó Szent Szív Társaság perjele, Andrea Carradori közölte, hogy a Magyarországról ígért pénz, 150 millió forint, megérkezett. Hangsúlyozta, külön köszöni, hogy az ígért támogatás pontosan és gyorsan megérkezett, mivel az a tapasztalat, hogy a földrengés utáni újjáépítéshez ígért segítségek hosszadalmasan és nem mindig az ígért mértékben érnek célba.

Erdő Péter bíboros Isztambulban

Az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) küldöttségének tagjaként Erdő Péter bíboros, prímás március 4-én, szombaton este Isztambulba utazott, hogy Bartolomeosz ökumenikus pátriárka meghívására részt vegyen vasárnap a Konstantinápolyi Patriarchátus püspökszentelésén. A programon jelen volt katolikus részről többek között Angelo Bagnasco bíboros, a CCEE elnöke, akit 2016 októberében választottak meg a magyar prímás utódjává a szervezet élére. A konstantinápolyi ortodox egyház az öt nagy patriarkátus egyike, tiszteletbeli elsőséget élvez az ortodox egyházak között.

Magyar támogatással újult meg a vajdasági diákothon

Soltész Miklós, az Emberi Erőforrások Minisztériumának egyházi, nemzetiségi és civil kapcsolatokért felelős államtitkára jelenlétében adták át március 2-án, csütörtökön a vajdasági Tóthfaluban a helyi diákothon informatikatermét, amely a magyar állam támogatásával újulhatott meg. A délvidéki tóthfalui Egyházi Oktató Nevelő Központ diákothonának informatikatermébe tizenegy asztali számítógépet vásároltak, miután a magyar kormány 2,9 millió forint értékben támogatást biztosított erre a célra. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma eddig összesen 12 millió forintot adott a tóthfalui Munkás Szent József Római Katolikus Plébánia részére a helyi egyházi diákothon fejlesztési céljaira. A tóthfalui diákothont 2002-ben hozták létre a magyar kormány támogatásával. Az intézmény 65-70 lakó számára biztosít szállást és étkezést. □

A megújult tóthfalui diákothon

AZ ORSZÁGÉPÍTŐ LOVAGKIRÁLYRÓL LINZBEN IS MEGEMLEKEZTEK

A Szent László-év hivatalos megnyitásával egy időben már folyt a Linzi Római Katolikus Lelkészség Tudósítója, a *Hitünk és Kultúránk* című egyházközségi értesítő esedékes kiadásának szerkesztése, mely első két oldalán *Országépítő király – A Szent László-év margójára* címmel cikket közöl a nagy királyról, Vencser László, az ausztriai idegen nyelvű lelkészségek országos igazgatójának tollából. A három Szent László-ének szövegét is tartalmazó lapszám megjelenését követően, március 5-én pedig a közösség Linzben a Jó Pásztor-templomban szentmise is megemlékezett, majd Varga Gabriella, a Kőrösi Csoma Sándor Program ösztöndíjasának *Megnyílt a Szent László-émlékév – célok és tervek* című előadásával fejezte ki tiszteletét lovagkirályunk iránt.

Szent László országépítő király volt, aki sokat tett a nemzet felemelkedéséért, a magyar államosság megerősítéséért, a kereszténység védelméért és a Kárpát-medencei népek együttműködéséért. Tizennyolc évi uralkodása alatt minden erejét Szent István örökségének újrakeltésére fordította. Az országot gazdaságilag felvirágoztatta, a törvényhozás által rendet teremtett – fejtette ki írásában és szentbeszédében is a szentmise főcelebránsa, Vencser László, aki nagyon fontosnak tartja, hogy a figyelmüket minden eddiginél jobban ráirányítsuk „*Szent István művének folytatójára*”, és hogy a nagy király számos erénye: az uralkodói-vezetői képessége, katonai rátermettsége, vallásos buzgalma, bőkezűsége, igazságérzete, bátorsága, bölcsessége, béketűrőse ma is követendő példaként álljon előttünk.

A Vencser László és Szabó Ernő linzi magyar lelkész által bemutatott szentmisét követő előadásában Varga Gabriella felidézte a Tordai-hasadék legendáját, majd Szent László életútjából megemlékezett, hogy Lengyelországban született, a Kárpát-medencében tevékenykedett, és Felvidéken, Nyitrán halt meg. A magyarországi lengyeleknek és Erdélynek is védőszentje. Ő alapította a nagyváradai és a zágrábi püspökséget. Az ő idejében avatták az első magyar szenteket: István királyt, Imre herceget és Gellért püspököt.

„*Életpéldája, erényei és kultusza jelentették évszázadokon át a nemzet számára a magyar államosság és a keresztény lelkiség megmaradását. Ereje, erkölcsössége, katonai és államférfiúi felépése a ma embere és politikusa számára is példaértékű. A Szent László-évek éppén az a célja, hogy életét és művét még jobban és minél szélesebb körben megismerjük, a nevéhez és tevékenységéhez fűződő hagyományokat ápoljuk és továbbadjuk*” – idézte az emlékévként Varga Gabriella. A továbbiakban arról tájékoztatót, hogy a László király nevéhez szorosan kapcsolódó püspöki székhelyeken: Nagyváradon, Győrben, Zág-

Linzi néptáncosok székely népviseletben

rásban, Nyitrán és születési helyén, Lengyelországban nagyszabású Szent László-megemlékezések lesznek, ugyanígy a számtalan Kárpát-medencei Szent László-émlékhely is különféle rendezvényeknek ad majd otthont. Kellő részletességgel összefoglalta a Szent László-herma viszontagságos útjának történetét, majd kiemelt néhányat az emlékévként eseményeiből, többek között azt, hogy a nagyváradai májusi Festum Varadinum, illetve a júniusi Szent László-napok programsorozata is kapcsolódni fog az emlékévkhez. Szólt arról is, hogy elkezdődött az egész Kárpát-medencét érintő Szent László-út kiépítése, és hogy a Székelyföldi Legendárium csapata jelenleg *A sziklahitű király* című rajzfilm elkészítésén dolgozik. Az előadó mindenkit arra biztatott, hogy keresse fel a Szent László-émlékhelyeket, kapcsolódjon be az emlékprogramokba, és ha erre módja van, kezdeményezzen hasonló rendezvényeket maga is a saját közösségében. „*Tegyünk meg mindannyian mindent azért, hogy minél többek ajkáról felhangozzék a fohász (részlet): »Ó, Szent László, magyar király, / Mi nemzetünk óhajta vár, / Imádkozzál miérettünk, / Hogy Isten kedvében legyünk! // Szent László, verd ellenségünk, / Ördögöt üzd el mitőlünk, / Ó, Szent László, légy oltalmunk, / Ne pusztuljon mi országunk!*»” – zárta szavait Varga Gabriella. Végül bemutatta és a jelenlévők figyelmébe ajánlta a budapesti *Szent Kereszt Ökumenikus Magazin* legutóbbi számát, amely *A Lovagkirály* címmel cikket és posztot is tartalmaz Szent László királyról.

Székely Pálma

BOLDOG BATTYÁNY-STRATTMANN LÁSZLÓ TISZTELETE KANADÁBAN

John G. Horgan, a Vancouveri Főegyházmegye ereklyék tiszteltével megbízott felelőse február 22-én vette át Rómában Boldog Battalyány-Strattmann László ereklyéjét. A kanadai pap még kórházlelkészként ismerte meg a szent életű orvos tanúságtételét, és templomában üvegablakon is megörökíttette alakját.

John G. Horgan, a Vancouveri Főegyházmegye ereklyék tiszteltével megbízott felelős lelkipásztor a főegyházmegye érsekének ajánlásával az elmúlt héten Boldog Battalyány-Strattmann László ereklyét kért. Az ereklye átadására február 22-én került sor Rómában.

A vancouveri plébános, aki emellett szemináriumi tanár is, korábban tíz éven át kórházlelkész volt. Az 1990-es években olvasta „a szegények orvosának” életrajzát, és mély benyomást tett

rá nagylelkűsége. A kórház orvosával, ápolóival, az önkéntesekkel is megismertette Battalyány-Strattmann László életét, hogy kövessék a példáját a betegekkel való kapcsolatukban. Tíz évvel ezelőtt a Szent Péter és Pál-templom plébánosaként szenteket ábrázoló üvegablakot készíttetett, amelyen a magyar boldogot is ábrázoltatta (a bal alsó sarokban képünkön). Kanadában feltehetően ez Battalyány-Strattmann László egyetlen ábrázolása.

Az idei vancouveri kórházi napokon ingyen fognak szemüveget osztani a rászorulóknak, és a kezdeményezést a szent életű magyar orvos oltalmába ajánlják.

Németh László
olaszországi főlelkész,
Battalyány-Strattmann László szentté
avatási ügyének posztulátora